

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY
TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

«KELISHILGAN»

Sport faoliyati va pedagogika fakulteti
dekani *A. Sh. Inoyatov*

«30» *03* 2024 y.

«KELISHILGAN»

O'quv ishlari bo'yicha: prorektor
R. G. Jumayev

«30» *03* 2024 y.

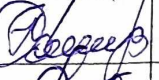
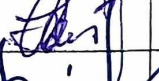
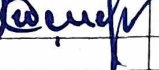
**61010300-Sport faoliyati (faoliyat turlari Boks bo'yicha) ta'lim yo'nalishida
ixtisoslik fanlardan
Yakuniy davlat attestatsiyasi imtihon
DASTURI**

- 1.12. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi
- 1.25. Boks nazariyasi va uslubiyoti
- 1.23. Sport menejmenti
- 1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

ANNOTATSIYA

2023-2024 o'quv yilida 61010300 - Sport faoliyati (faoliyat turlari Boks bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun namunaviy o'quv rejada ko'rsatilgan umumkasbiy ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiya sinovi uchun tayyorlangan dasturda yakuniy davlat attestatsiya sinovi yozma ishlarini baholash mezonlari, "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida NIZOM" va "Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi", "Boks nazariyasi va uslubiyoti", "Sport menejmenti", "Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi" fanlari bo'yicha fan dasturlari hamda nazorat variantlaridan iborat.

Tuzuvchilar:	
	I.J. Qurbonov Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida katta o'qituvchisi
	M.M. Ibragimov Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida o'qituvchisi
	M.A. Fatullayeva Sport faoliyati kafedrasida o'qituvchisi
	R.R. Raxmonov Sport faoliyati kafedrasida dotsenti

Taqrizchilar:	
	A.Sh. Inoyatov Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida v.b professori, p.f.f.d., (PhD)
	A.E. Sattorov Sport faoliyati kafedrasida dotsenti, p.f.f.d., (PhD)
	G.M. Salimov Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida professori, p.f.n.
	Q.P. Arslonov Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida professori
	A.T. Toshev Sport nazariyasi va metodikasi kafedrasida dotsenti

Imtihon dasturi Buxoro universitetining Kengashida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

2024 yil 30 03 dagi 8 - sonli bayonoma

O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligida 2021 yil 16 noyabrda № 1963-3 son bilan ro'yxatga olingan Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2021 yil 10 noyabrdagi № 38-2021-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida NIZOM"ga o'zgartirishlar kiritish haqida"gi № 38-2021-sonli buyrug'iga muvofiq ishlab chiqildi.

Muqaddim

I. Umumiy qoidalar

II. Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari

III. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tarkibi

IV. Yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibi

V. Yakuniy qoidalar

Mazkur Nizom O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni va Oliy ta'limning Davlat ta'lim standartiga muvofiq oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasini o'tkazish tartibini belgilaydi.

I. UMUMIY QOIDALAR

1. Oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari o'quv jarayoni jadvaliga muvofiq o'tkaziladi.

2. Yakuniy davlat attestatsiyasi oliy ta'lim muassasasidagi har bir ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha tashkil etiladigan yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tomonidan amalga oshiriladi.

3. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalarining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

bitiruvchining bilim, malaka va ko'nikma darajasining davlat ta'lim standartlari talablariga muvofiq kelishini kompleks baholash;

yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari bo'yicha bitiruvchilarga bakalavr (magistr) akademik darajasini berish masalasini hal qilish;

komissiya faoliyati natijalarini tahlil qilish va ular asosida oliy ma'lumotli kadrlar tayyorlashni takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

4. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalari o'z faoliyatlarini mazkur Nizom hamda bakalavriat ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasi va ta'lim mazmuniga qo'yilgan Davlat ta'lim standartlari talablarini bajarishga yo'naltirilgan boshqa hujjatlarga tayangan holda olib boradilar.

II. YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI SINOVLARI

5. Yakuniy davlat attestatsiyasi ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) o'quv rejalariga muvofiq quyidagi turlardagi attestatsiya sinovlaridan iborat xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestatsiya sinovi (oliy ta'lim muassasasi Kengashi qaroriga asosan o'tkazilishi mumkin).

ta'lim yo'nalishi bo'yicha fanlararo (majburiy fanlar) yakuniy davlat attestatsiya sinovi;

diplom loyihasi himoyasi;

bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertatsiyasi) himoyasi

6. Xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestatsiya sinovi mazkur fanning davlat ta'lim standartida belgilangan zaruriy mazmunidan kelib chiqqan holda o'quv dasturida nazarda tutilgan materiallarni talaba tomonidan o'zlashtirganlik darajasini aniqlashga yo'naltirilgan bo'lishi kerak

7. Ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo'yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining mazkur ta'lim yo'nalishi (mutaxassislik) bo'yicha malaka talablarida bitiruvchiga nisbatan nazarda tutilgan umumiy talablarga ham javob bera olish darajasini aniqlashga yo'naltirilgan bo'lishi kerak

8. Yakuniy davlat attestatsiyasini majburiy fanlardan (fanlararo) yakuniy davlat attestatsiya sinovi yoki diplom loyihasi himoyasi yoxud bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertatsiyasi) himoyasi shaklida o'tkazilishi bitiruvchilarning iqtidori, xohishi va ta'lim xususiyatidan kelib chiqqan holda oliy ta'lim muassasasi Kengashi qarori bilan belgilanadi.

Yakuniy davlat attestatsiyasiga oliy ta'lim muassasasi Kengashi qaroriga asosan xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestatsiya sinovi qo'shimcha turlarda kiritilishi mumkin.

Oliy ta'lim muassasasi Kengashining qarori bilan bitiruvchi uchun belgilangan yakuniy davlat attestatsiyasining shakli bir o'quv yili davomida o'zgartirishga yo'l qo'yilmaydi.

Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari o'quv jarayoni jadvalida ko'rsatilgan muddatlarda fakultet dekani yoki o'quv-uslubiy bo'lim (boshqarma) tomonidan tayyorlangan, oliy ta'lim muassasasi o'quv ishlar bo'yicha prorektor tomonidan tasdiqlangan Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari jadvali asosida o'tkaziladi.

9. Oliy ta'lim muassasalari tomonidan tajribali professor-o'qituvchilarni jalb etgan holda yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlarining dasturlari va baholash mezonlari ishlab chiqiladi hamda oliy ta'lim muassasasi Kengashi tomonidan tasdiqlanadi va yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan kamida uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi.

III. YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYA KOMISSIYALARI TARKIBI

10. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalari raisligiga nomzodlar kafedra mudiri tomonidan tasdiqlash uchun oliy ta'lim muassasasi rektoriga taqdim etiladi.

11. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyasi raislari oliy ta'lim muassasasining idoraviy mansubligidan qat'i nazar, ushbu ta'lim muassasasida faoliyat yuritmayotgan olimlar, ishlab chiqarishning tajribali mutaxassislaridan tegishli oliy ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan bir yil (kalendar yil) muddatga tasdiqlanadi.

Bir kishi ketma-ket bir oliy ta'lim muassasasida tegishli yo'nalish (mutaxassislik) bo'yicha ikki martadan ortiq yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyasining raisi bo'lishi mumkin emas.

12. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyasi raislari rahbarligida oliy ta'lim muassasasi rektori bilan birgalikda xorijiy til bo'yicha yakuniy davlat attestatsiya sinovi (oliy ta'lim muassasasi Kengashi qaroriga asosan) va (yoki) ta'lim yo'nalishi (mutaxassislik) bo'yicha fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi va diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ishi (magistrlik dissertatsiyasi) himoyasi yoki majburiy fanlardan yakuniy davlat attestatsiya sinovini o'tkazish bo'yicha yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalari tarkibi shakllantiriladi.

13. Yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalari tarkibi mutaxassis tayyorlovchi oliy ta'lim muassasasining ilmiy-pedagogik kadrlari (attestatsiya komissiyasi umumiy tarkibining 50 foizigacha), shuningdek mazkur soha kadrlarining iste'molchilari bo'lgan korxonalar, tashkilot va muassasalarning yuqori malakali mutaxassislari, turdosh oliy ta'lim muassasalarining etakchi professor-o'qituvchi va ilmiy xodimlari, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi tizimidagi tegishli soha olimlaridan iborat bo'ladi.

14. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tarkibi kamida 5 nafar professor-o'qituvchi va mutaxassislardan shakllantiriladi. Yakuniy davlat attestatsiyasida vasiylik kengashi va fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari vakillari, bitiruvchilarning ota-onalari yoki ularning qonuniy vakillari hamda kadrlar buyurtmachilari jamoatchilik asosida kuzatuvchi sifatida qatnashishi mumkin. Yakuniy davlat attestatsiya sinovlari jarayoni onlayn rejimda ovozli videotranslyatsiya qilinadi hamda ushbu video tasvirlar 1 yil davomida mutaxassislik kafedrasida saqlanadi.

15. Yakuniy davlat attestatsiya sinovlari bo'yicha yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalarining tarkibi oliy ta'lim muassasasi rektori tomonidan bitiruv semestri boshlanishidan bir oy oldin tasdiqlanadi.

Zaruriyat bo'lganda attestatsiya sinovlarining biri bo'yicha bitta rais rahbarligida bir nechta yakuniy davlat attestatsiya komissiyalari tuzilishi mumkin. Yakuniy davlat attestatsiyasi jarayonida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta'lim sifatini nazorat qilish Davlat inspeksiyasi vakillari ishtirok etishlari mumkin.

Oliy ta'lim muassasalarining davlat attestatsiyasidan o'tmagan yo'nalish va mutaxassislik bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi ushbu oliy ta'lim muassasasining yuqori turuvchi vazirlik (idora) tomonidan tashkil etiladigan davlat attestatsiya komissiyasi tomonidan o'tkaziladi.

IV. YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASINI O'TKAZISH TARTIBI

16. Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari boshlanishidan oldin yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi raislari bilan oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) shaxsan yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyalarining tayyorgarlik darajasi, komissiya raislari va a'zolarining vazifalari, bitiruvchilarga qo'yilayotgan talablar, tartib-intizom to'g'risida yig'ilish o'tkazadi.

17. Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari yozma, test yoki og'zaki usulda tashkil etiladi va ushbu tartib oliy ta'lim muassasasi Kengashi qarori asosida ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) tomonidan belgilanadi hamda yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi. Talabalar sinov o'tkaziladigan fanlar dasturlari bilan ta'minlanadilar, ularga tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.

18. Yakuniy davlat attestatsiyasiga tegishli o'quv reja va fan dasturlarini to'liq tugatgan va o'quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatli o'tgan talabalar qo'yiladi.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilari tegishli ta'lim dasturlarini to'liq o'zlashtirgandan keyin yakuniy davlat attestatsiyasidan o'tishlari majburiydir.

19. Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari va diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertatsiyasi) himoyasi yoxud majburiy fanlardan yakuniy davlat attestatsiya sinovi yakuniy davlat attestatsiya komissiyalarining ochiq majlislarida, a'zolarining kamida uchdan ikki qismi ishtirok etgan holda, rais ishtirok etmagan taqdirda rais o'rinbosari raisligida o'tkaziladi.

Diplom loyihasi yoki bitiruv malakaviy ish (magistrlik dissertatsiyasi) himoyasi yoxud majburiy fanlardan yakuniy davlat attestatsiya sinovi ishlab chiqarish bazasida tashkil etilgan kafedra filiallarida sohaning etakchi mutaxassislari jalb etgan holda o'tkazilishi mumkin.

Yakuniy davlat attestatsiyasiga kiritilgan barcha turdagi attestatsiya sinovlari bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi talabalar bilimni nazorat qilish va baholashning reyting tizimiga muvofiq aniqlanadi hamda yakuniy davlat attestatsiyasi komissiyasining majlis bayoni rasmiylashtirilgandan so'ng shu kunning o'zida e'lon qilinadi.

Yakuniy davlat attestatsiyasiga kiritilgan barcha turdagi attestatsiya sinovlarida mualliflikni o'zlashtirishga (plagiatga) yo'l qo'yilmaydi. Bunday holat aniqlanganda davlat attestatsiya komissiyasi tomonidan bitiruvchiga tegishli attestatsiya sinovidan qoniqarsiz baho qo'yiladi yoki qo'yilgan ijobiy baho bekor qilinadi.

20. Yakuniy davlat attestastiyasi komissiyasi bitiruvchilarning yakuniy davlat attestastiyasi sinovlari natijalari asosida ularga ta'lim yo'nalishi (mutaxassisligi) bo'yicha bakalavr (magistr) darajasi berish haqida qaror qabul qiladi.

Yakuniy davlat attestastiyasi komissiyalarining qarorlari ochiq ovoz berish yo'li bilan, majlisda ishtirok etuvchilarning ko'pchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Ovozlar teng bo'lgan holda, raisning ovozi hal qiluvchi hisoblanadi.

21. Oliy ta'lim muassasasi bitiruvchisi yakuniy davlat attestastiyasi tarkibiga kiritilgan yakuniy davlat attestastiyasi sinovidan muvaffaqiyatli o'tgandan so'ng unga muvofiq darajadagi oliy ma'lumot to'g'risidagi diplom va uning ilovasi beriladi.

22. Fanlar dasturlarini o'zlashtirishda katta yutuqlarga erishgan va o'quv rejasidagi barcha fanlarning kamida 3/4 qismi bo'yicha 86 ball va undan yuqori (5 baholik tizimda 5 baho (a'lo) o'zlashtirish ko'rsatkichlariga erishgan, (boshqa fanlar bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi 71 balldan (5 baholik tizimda o'zlashtirish ko'rsatkichi 4 bahodan (yaxshi) kam bo'lmagan), shuningdek, yakuniy davlat attestastiyasi sinovlari bo'yicha kamida 86 ball (5 baholik tizimda 5 baho (a'lo) o'zlashtirish ko'rsatkichlariga ega bo'lgan bakalavriat bitiruvchisiga «imtiyozli» diplom beriladi.

23. Yakuniy davlat attestastiyasi sinovidan o'ta olmagan shaxs o'qish muddati tugagandan so'ng, arizasiga muvofiq yakuniy davlat attestastiyasi sinovini keyingi 3 yil davomida qayta topshirish huquqiga ega.

Yakuniy davlat attestastiyasi sinovidan o'ta olmagan shaxs keyingi o'quv yili boshlanganidan keyin yakuniy davlat attestastiyasi sinovini qayta topshirishga ruxsat berishni so'rab oliy ta'lim muassasasi rektori (filial direktori) nomiga ariza bilan murojaat qilishi mumkin. Bunda, shaxsga yakuniy davlat attestastiyasi sinovini keyingi har bir o'quv yilida (3 yil davomida) 2 martadan ortiq qayta topshirishga yo'l qo'yilmaydi.

Yakuniy davlat attestastiyasi sinovini qayta topshirishga ruxsat berish oliy ta'lim muassasasi rektorining (filial direktorining) buyrug'i bilan rasmiylashtiriladi.

24. Yakuniy davlat attestastiyasi sinovidan keyingi 3 yil davomida qayta o'ta olmagan talabaga akademik ma'lumotnoma beriladi va u o'rnatilgan tartibda, to'lov-kontrakt asosida tegishli bitiruv kursiga o'qish uchun qayta tiklanishi mumkin.

26. Uzrli sabab bilan yakuniy davlat attestastiyasi sinovlariga kelmagan talabalar rektorining buyrug'i bilan yakuniy davlat attestastiyasi komissiyasining ishi yakunlanishiga qadar boshqa muddatlarda o'tkaziladigan yakuniy davlat attestastiyasi sinovlariga kiritilishi mumkin.

27. Yakuniy davlat attestastiyasi sinovlarida olgan bahosiga e'tiroz bildirgan bitiruvchilarning arizalarini ko'rib chiqish uchun oliy ta'lim muassasasi rektorining (filial direktorining) buyrug'i bilan apellyastiyasi komissiyasi tuziladi.

Apellyastiyasi komissiyasi oliy ta'lim muassasasining ilmiy-pedagogik kadrlari (apellyastiyasi komissiyasi umumiy tarkibining 40 foizigacha), shuningdek tegishli sohaning malakali mutaxassislari, turdosh oliy ta'lim muassasalarining tajribali

professor-o'qituvchi va ilmiy xodimlari orasidan kamida 5 kishidan iborat tarkibda shakllantiriladi.

Apellyastiyasi komissiyasi tarkibiga joriy yilda yakuniy davlat attestastiyasi komissiyasi ishida ishtirok etgan shaxslarning kiritilishi taqiqlanadi.

28. Yakuniy davlat attestastiyasi jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestastiyasi baholari e'lon qilingan kundan e'tiboran uch kun muddat ichida apellyastiyasi komissiyasiga murojaat qilish huquqiga egadirlar.

29. Apellyastiyasi komissiyasi o'z xulosasini bitiruvchiga bir kun muddat ichida ma'lum qilishi lozim.

30. Yakuniy davlat attestastiyasi komissiyasining ishi bo'yicha yillik hisobot oliy ta'lim muassasasi Ilmiy kengashida ko'rib chiqiladi. Mazkur ilmiy kengashga yakuniy davlat attestastiyasi komissiyalari raislari taklif qilinadi.

V. YAKUNIY QOIDALAR

31. Mazkur Nizomda belgilangan qoidalar bo'yicha nizolar qonun hujjatlariga muvofiq hal qilinadi.

32. Ushbu Nizom O'zbekiston aloqa va axborotlashtirish agentligi, "O'zbekiston temir yo'llari" DAK, Davlat soliq qo'mitasi, Badiiy akademiya, Navoiy kon-metallurgiya kombinati, Xalq ta'limi vazirligi, Sog'liqni saqlash vazirligi, Qishloq va suv xo'jaligi vazirligi, Madaniyat va sport ishlari vazirligi, Tashqi ishlar vazirligi va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi buzuridagi Davlat test markazi bilan kelishilgan.

"O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami", 2009 yil, 23-son, 267-moddasi

61010300-Sport faoliyati (faoliyat turlari Boks bo'yicha) ta'lim yo'nalishida
ixtisoslik fanlardan

Yakuniy davlat attestasiya sinovi yozma ishlarini
BAHOLASH MEZONILARI

0-5 ball	Talaba 4-ta savolni mohiyatini tushunmasa, ilmiy ma'lumotlarni bayon etishda qo'pol xatoliklarga yo'l qo'yilsa, ma'lumotlar asosida mustaqil fikr yurita olmasa, yozma ishga jami 5 ball qo'yiladi.	0-54 ball. Qoniqsiz. (0-54%)
----------	---	------------------------------------

Yozma ish uchun 4 tadan savol tuziladi va har bir savolga "0" balldan "25" ballgacha baholanadi.	20-25-ball	Talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savolning har birini mohiyatini tushunishi, bilishi, tasavvurga ega bo'lishi lozim. Uni ilmiy asoslagan holda ijodiy fikrlab, mustaqil mushohada yuritib, imloviy xatosiz yoritib berishi hamda shu sovellarda berilgan ma'lumotlarni taqqoslay olishi, xulosa va qarorlar chiqargan holda, amalda qo'llay bilishi kerak. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga maksimal 100 ball (4x25 ball) qo'yiladi. Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatgichini nazorat qilishda quyidagi namunaviy mezonlar tavsiya etiladi (har bir savol uchun): 20-25 ball uchun talabani bilim darajasi qo'yidagilarga javob berishi lozim: xulosa va qaror qabul qilish; ijodiy fikrlay olish; mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarni amalda qo'llay olish; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	Umumiy ball - 100 ball
	15-20 ball	Talaba berilgan yozma ishdagi 4 ta savol to'g'risida bilim va tasavvurga ega bo'lishi lozim. Savolni mohiyatini tushungun holda mustaqil mushohada yuritib, savol mazmunini yoritib berishi kerak. Berilgan ilmiy ma'lumotlarni o'zaro taqqoshga qiynaladi, xulosalar yakuniga yetmagan. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga 20 ball (5x4 ball) qo'yiladi. 15-20-ball uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim; • mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarini amalda qo'llay olish; • mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bulish.	86-100-ball. A'lo, (86-100%).
	10-15 ball	Talaba yozma ishdagi 4 ta savolni mohiyatini tushunishi, tasavvurga ega bo'lishi, qisman bilishi hisobga olinadi. Ilmiy ma'lumotlar qisman yozilgan, bu ma'lumotlar asosida mustaqil fikr va xulosalar yurita olmaydi. Talaba 4 ta savolga ham shu mezon asosida javob bergan bo'lsa, yozma ishga 15 ball qo'yiladi. 10-15-ball uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim; • mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	71-85-ball. yaxshi (71-85%).
	5-10 ball	Talaba 4-ta savolning mohiyatini qisman tushunsa, ilmiy ma'lumotlarni yozishda xatoliklarga yo'l qo'ysa. Mustaqil fikr va xulosalar yoritilmagan bo'lsa, yozma ishga jami 10 ball qo'yiladi.	55-70-ball. Qoniqarli, (55-70%)

1.12 Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fani bo'yicha

I. Fanning mazmuni

Mamlakatimizda "Ilm, ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili" da ilm-fanni yanada ravnaq toptirish, yoshlarimizni chuqur bilim, yuksak ma'naviyat va madaniyat egasi etib tarbiyalash, O'zbekistonni rivojlangan mamlakatga aylantirish maqsadida jadal islohotlar amalga oshirilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev Oliy Majlisga Murojaatnomasida ta'kidlaganidek, jamiyatimizda yoshlarimizning ma'naviy va ma'rifiy saviyasini doimiy yuksaltirish - birinchi darajali ahamiyatga egadir. Shu bois, "Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari" degan dasturiy g'oya asosida, yoshlarni vatanga sadoqat ruhida tarbiyalash, ularda tashabbuskorlik, fidoyilik, axloqiy fazilatlarini shakllantirish - o'ta sharafliligi vazifadir.

Mazkur dastur mazmuni jismoniy tarbiya va sport sohasi uchun intellektual salohiyati yuqori bo'lgan, yuksak bilimli, raqobatbardosh mutaxassislarini tayyorlashga yo'naltirilgan. "Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi" fani talabalarga o'z sohasini yanada chuqurroq o'rganish va kasbiy bilimlarini tushunarli, qiziqarli ravishda taqdim etish, kelajakda jismoniy tarbiya, sport, olimpiya tizimi sohasida mustaqil samarali faoliyat olib borish inqilobini beradi.

"Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi" fani umumkasbiy fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, bakalavriat ta'lim yo'nalishida 1-kursda o'qitiladi. Mazkur fan boshqa umumkasbiy fanlarning nazariy va uslubiy asosini tashkil qiladi.

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarning jismoniy tarbiya va sportni turli tarixiy davrlarda rivojlanish qonuniyatlari, tizimlari to'g'risidagi ilmiy-nazariy bilimlarini shakllantirishdir.

Fanning vazifalari - talabalarga jismoniy tarbiya va sport tarixini ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilish, jismoniy tarbiya va sport sohasida erishilgan yutuqlarni, O'zbekistonda jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixini, jismoniy tarbiya usullari, shakllari, vositalarini rivojlanishi hamda eng ilg'or tajribalarini o'rgatishdan iborat.

"Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida **Talaba:**

- nazariy va amaliy mashg'ulotlarda O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport harakatini rivojlanish tarixi to'g'risidagi **bilimlarga ega bo'lishi**,
- jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixining asosiy davrlarini, rivojlanish qonuniyatlarini, jahon xalqlarining **jismoniy tarbiya va sport tarixini bilishi**,
- fanni o'rganishning tamoyillarini, xalqaro sport va olimpiya harakati tarixini, uning rivojlanish bosqichlari va asosiy xususiyatlarini to'g'ri aniqlash **ko'nikmalariga ega bo'lishi**,
- ilmiy-nazariy jihatdan olingan bilimlarni tahlil qilish, amaliy mashg'ulotlarda mustaqil fikr yuritish, bilimlarga ijodiy yondoshish **malakalariga ega bo'lishi kerak**.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Fan tarkibidagi quyidagi mavzular kiradi:

"Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi" faniga kirish.

Qadimgi davrda jismoniy tarbiya

Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fanining asosiy maqsadi va vazifalari. Fanning mazmuni va asosiy tushunchalari. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fanining asosiy davrlari. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fanining o'rganish manbalari. Fanning jismoniy tarbiya va olimpiya sporti sohasidagi o'rni va ta'lim-tarbiyaviy ahamiyati.

Qadimgi davrda jismoniy tarbiyaning xususiyatlari. Qadimgi Sharq davlatlarida jismoniy tarbiya. Qadimgi Gretsiya davlatlarida jismoniy tarbiya. Sparta va Afina tarbiya tizimlari. Qadimgi olimpiya o'yinlari va ularning ahamiyati. Qadimgi Rimda jismoniy tarbiya.

O'rta asrlarda jismoniy tarbiya (V - XVII asrlar)

O'rta asrlarda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiyaning rivojlanish xususiyatlari (V-XVII asrlar). Yevropa davlatlarida feodalizmi, dehqonlar va shaharliklarning jismoniy tarbiyasi. Ritsarlarni tarbiyalash tizimi. Gumanistlarning jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari. Osiyo, Amerika va Afrika mamlakatlarida o'rta asrlarda jismoniy tarbiya.

Yangi davrda jismoniy tarbiya (XVIII - XIX asrlar)

Yangi davrda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiya va sport. Jismoniy tarbiya nazariy asoslarining taraqqiy etishi. Yevropa mamlakatlarida gimnastika tizimlarining vujudga kelishi. Angliya va AQShda sport va sport o'yinlarning rivojlanishi. Osiyo, Amerika va Afrika mamlakatlarida jismoniy tarbiya.

Eng yangi davrda jismoniy tarbiya va sport (XX asr boshlari - hozirgi davrgacha)

Eng yangi davrda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiya va sport rivojlanishining xususiyatlari. Jahon urushlari o'rtasidagi davrda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiya va sport. Jismoniy tarbiyaning harbiylashtirilishi. Sportning professional va zamonaviy yo'nalishlari. Xalqaro sport harakati vujudga kelishining asosiy omillari. Sportning taraqqiy etishi va xalqaro sport tashkilotlarining tuzilishi. Xalqaro sport federatsiyalari. Jahon, Yevropa va Osiyo chempionatlari. Hozirgi davrda sport harakatining rivojlanishi va dolzarb muammolari.

Markaziy Osiyoda qadimgi davr va o'rta asrlarda jismoniy tarbiya

Qadimgi davrda Markaziy Osiyoda jismoniy tarbiyaga oid arxeologik topilmalar va yozma manbalar. "Avesto" - qadimgi yozma ma'naviy va ma'rifiy

manba sifatida. Qadimgi Markaziy Osiyo xalqlarining ta'lim-tarbiya tizimi va turmush tarzida jismoniy tarbiyaning ahamiyati.

Qadimgi ajdodlarimiz jismoniy tarbiyasining xususiyatlari. Qadimgi O'zbekiston xalqlarining o'yinlari va jismoniy mashqlarining umumiy tavsifi. Markaziy Osiyoda o'rta asrlar davrida jismoniy tarbiya (IX – XVI asrlar). Sharqning buyuk alloma va mutafakkirlarining jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari. Abu Ali Ibn Sinoning "Tib qonunlari" asarida jismoniy tarbiya to'g'risida. Amir Temurning harbiy-jismoniy ta'limoti. O'rta asrlar davrida Markaziy Osiyo xalqlarining jismoniy mashqlari va milliy o'yinlari.

Markaziy Osiyo va O'zbekistonga hozirgi zamon sportining kirib kelishi (XIX asr oxiri – XX asrning boshlari)

XIX asrning oxiri-XX asrning boshlarida Markaziy Osiyoda zamonaviy sportning rivojlanishi. Maktab va gimnazialarda jismoniy tarbiya. Ma'rifatparvar jadidchilik harakati namoyandalarning jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari. A. Avloniyning "Turkiy guliston yoxud axloq" asarida jismoniy tarbiya to'g'risidagi pedagogik qarashlari. Turkistonda ilk sport to'garaklari va sport jamiyatlarining tuzilishi.

O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishi (1920-1990 yy.)

O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sportni rivojlanish xususiyatlari. Sovetlar davrida jismoniy tarbiya va sport tizimi. Jismoniy tarbiya bo'yicha mutaxassislarni tayyorlash. Mehnat va o'quv muassasalarida jismoniy tarbiya va sport. Sport inshootlarini qurish. Respublika va Butunittifoq spartakiadalari. O'zbekiston sportchilarining sobiq Ittifoq terma jamoasi tarkibida xalqaro sport musobaqalarida ishtiroki va yutuqlari.

O'zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida jismoniy tarbiya va sport (1991 – hozirgi davrgacha)

O'zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishi va istiqbollari. O'zbekiston Respublikasining «Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida»gi Qonuni va uning ahamiyati. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va hukumatining jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarorlari. Ommaviy sport tadbirlari. O'zbekistonda milliy sport turlari va xalq o'yinlarini rivojlantirishga doir musobaqalar. O'quvchi yoshlarning sport musobaqalari. Bolalar sporti. Ayollar sporti. Nogironlar va jismoniy imkoniyati cheklangan shahslarning moslashtiruvchi sportini rivojlantirish yo'llari.

O'zbekistonda olimpiya harakatining rivojlanishi

O'zbekistonda olimpiya harakatining rivojlanish davrlari O'zbekiston sportchilarining sobiq ittifoq terma jamoasi tarkibida 1952-1992 yillarda o'tkazilgan Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki.

O'zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida olimpiya harakatining rivojlanishi. O'zbekiston Milliy Olimpiya Qo'mitasining (O'zMOQ) tashkil topishi (1992). O'zMOQ Nizomi Olimpiya xartiyasiga mos ravishda tuzilgan xujjat sifatida. O'zMOQning XOQ tomonidan tan olinishi. O'zMOQning maqsadi va vazifalari. O'zbekiston MOQning tarkibi va asosiy organlari. O'zMOQ prezidentlari.

O'zbekiston Respublikasi Olimpiya Akademiyasi, uning maqsadi va vazifalari. O'zbekiston sportchilarining Olimpiya o'yinlari, Osiyo o'yinlari, Paralimpiya va Paraosiy o'yinlari, Jahon Universiadalari, Jahon Yoshlar o'yinlaridagi ishtiroki va yutuqlari.

Qadimgi Olimpiya o'yinlari

Qadimgi davrda Yunonistonda Nemeya o'yinlari, Istmiya o'yinlari, Pifiya o'yinlari, Panafina, Olimpiya o'yinlari. Qadimgi Yunonistonda Olimpiya o'yinlarining vujudga kelishi. Qadimgi olimpiya o'yinlari haqidagi afsonalar. Qadimgi olimpiya o'yinlarining dasturi va ularning xususiyatlari. Qadimgi Olimpiya o'yinlarining ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, madaniy ahamiyati. Qadimgi yunon olimpiya o'yinlarining ta'qiqlanish sabablari.

Zamonaviy Olimpiya o'yinlarining qayta tiklanishi

Olimpiya o'yinlarini qayta tiklash g'oyalarning rivojlanishi. Olimpiya shahrida olib borilgan arxeologik qazilmalar va ularning tahlili. XIX asrning oxirida zamonaviy olimpiya o'yinlarini tiklash g'oyasining hayotga tabiiq etilishi. Pyer de Kuberten hayoti va faoliyatining ahamiyati. I Xalqaro ta'sis Kongressi (1894) va uning tarixiy ahamiyati.

Xalqaro Olimpiya Ko'mitasi va uning faoliyati

Xalqaro olimpiya tizimining umumiy tuzilmasi. Xalqaro olimpiya harakati rivojlanish davrlarining umumiy tavsifi. Xalqaro Olimpiya Qo'mitasi (XOQ) va uning faoliyati. Olimpiya Xartiyasi – olimpiya harakatining asosiy huquqiy xujjat. XOQning maqsadi va vazifalari. XOQning tarkibi va asosiy organlari. XOQ sessiyalari. XOQ prezidentlari. XOQning shtab-kvartirasi. Olimpiya kongresslari va ularning ahamiyati. Milliy olimpiya qo'mitalari (MOQ) va ularning faoliyati. MOQ Bosh Assambleyasining tashkil topishi, maqsadi va vazifalari. Xalqaro sport federatsiyalari (XSF) va ularning faoliyati. XSF Bosh Assambleyasi, uning maqsadi va vazifalari. Xalqaro olimpiya harakatining dolzarb muammolari.

Olimpiya ta'limi tizimi

Xalqaro Olimpiya akademiyasi va uning faoliyati. Olimpiya muzeylari, ularning maqsadi va vazifalari. Milliy olimpiya akademiyalari va ularning faoliyati. Olimpiya ta'limi va tadqiqotlari bo'yicha xalqaro va milliy markazlar. Olimpizm tushunchalari va ularning mohiyati. Olimpiya madaniyati qadriyatlarini. Olimpiya madaniyatini shakllantirish usullari. Olimpiya bilimlarini targ'ibot qilish shakllari, usullari va vositalari.

Olimpiya o'yinlari

Yozgi Olimpiya o'yinlarining umumiy tavsifi. 1896-1912 yillarda o'tkazilgan Olimpiya o'yinlarining xususiyatlari. 1920-1948 yillardagi Olimpiya o'yinlarining xususiyatlari. 1952-1988 yillardagi Olimpiadalarning xususiyatlari. 1992 – hozirgi davrgacha o'tkazilgan Olimpiya o'yinlarining xususiyatlari. Olimpiya o'yinlarini tashkil qilish va o'tkazish tartiblari. Olimpiya o'yinlarini o'tkazish uchun sahmi tanlash tartib-qoidalari. Olimpiya o'yinlari Tashkiliy qo'mitasining faoliyati.

Qishki Olimpiya o'yinlari

Qishki Olimpiya o'yinlarining umumiy tavsifi. 1924-1936 yillarda o'tkazilgan qishki Olimpiya o'yinlari. 1948-1992 yillarda o'tkazilgan qishki Olimpiya o'yinlari. 1994 yildan hozirgi davrgacha o'tkazilgan qishki Olimpiya o'yinlari. Qishki olimpiya sport turlarining tavsifi va xususiyatlari. Olimpiya sport turlarining Olimpiya o'yinlari dasturiga kiritilish mezonlari.

Kontinental va Regional o'yinlar

Jahonda Osiyo, Amerika, Afrika MOQ assotsiatsiyalari tomonidan o'tkaziladigan kontinental o'yinlar. Olimpizm g'oyalari asosida o'tkaziladigan regional o'yinlar. Yozgi Osiyo o'yinlari (1951-hozirgi davrgacha). Qishki Osiyo o'yinlari (1986-hozirgi davrgacha). Paralimpiya o'yinlari. Paralimpiya o'yinlarining xususiyatlari. Paralimpiya sport turlarining tavsifi. Paraosiyo o'yinlari. Jahon talabalari Universiadalarining vujudga kelishi. Yozgi Universiadalar (1959 yildan hozirgi davrgacha). Qishki Universiadalar (1960 yildan hozirgi davrgacha). Jahon Yoshlar o'yinlari.

Olimpiya o'yinlari va ommaviy axborot vositalari

Olimpiya sporti va ommaviy axborot vositalari. Televizion texnologiyalarning paydo bo'lishi va Olimpiya o'yinlariga kirib kelishining asosiy davrlari. Olimpiya sporti to'g'risidagi hodisa va faktlarni namoyish etishda televideniyaning roli. XOQning television kompaniyalar bilan hamkorlik dasturlari. Reklama va homiylik dasturlari.

Olimpiya o'yinlari va siyosat

Xalqaro olimpiya harakatida Olimpiya o'yinlari va siyosat muammosining vujudga kelishi. Sportda kamsitish, irqchilik va millatchilik muammosi. Sportda

aparteidga qarshi kurash. Olimpiya o'yinlaridagi boykotlar va siyosiy namoyishlar XOQning jahonda olimpiya harakatini qo'llab-quvvatlash bo'yicha faoliyati

Asosiy adabiyotlar

1. Djalilova L.A. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi. Darslik. T. "Voris-nashriyoti", 2017.
2. Djalilova L.A. Xalqaro olimpiya tizimi O'quv-uslubiy tavsiyalar. T.: ITA-press, 2015.
3. Djalilova L.A. Olimpiya bilim asoslari. Darslik. T.: ITA-press, 2018.
4. Djalilova L.A. Olimpiya ta'limi asoslari. Darslik. T.: ITA-press, 2018.
5. Djalilova L.A. Olimpiya harakati tarixi. Darslik. T.: ITA-press, 2018.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. O'zbekiston Respublikasining "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi qonuni. "Xalq so'zi", 2015 yil 5 sentabrdagi soni.
7. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug'. hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. T.: "O'zbekiston", 2019.
8. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan milliy yuksalish san. T.: "O'zbekiston", 2019.
9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 118-son qarori "2019-2023 yillar davrida O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va ommaviy sportni rivojlantirish Kontsepsiyasi". 13.02.2019.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 24.01.2020.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5924-son farmoni. 24.01.2020.
12. Акрамов А.К. Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спорт тарихи. Ўқув қўлланма. Т.: ЎзДЖТИ нашриёти, 1999.
13. Эрназаров Э. Олимпиада – жаҳон спорт байрами. Илмий-оммабош рисола. Т.: "Шарқ" нашриёти, 2008.
14. John Horne, Garry Whannel. Understanding the Olympics. Routledge Taylor-Francis Group. London and New York. 2012.

Internet-saytlari

15. – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
16. www.lex.uz – O'zRespublikasi Qonun hujjatlarini ma'lumotlan milliy bazasi
17. www.ziyonet.uz – O'zbekiston Respublikasi madaniy-ma'rifiy portali.
18. www.natlib.uz – O'zbekiston Respublikasi Milliy kutubxonasi.
19. www.olympic.uz – O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya qo'mitasi
20. www.paralympic.uz – O'zbekiston Paralimpiya assotsiatsiyasi

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni.

Ushbu fan dasturda Olimpiya o'yinlari dasturiga kiritilgan sport turlaridan biri boks tasnifi, sport turining jismoniy tarbiya tizimida o'rni va ro'li, rivojlanish tarixi, boks sport turi bo'yicha mashg'ulot jarayonining tuzilishi, uslublari va vositalari, shu sport turining muammolari hamda boks sportida ilmiy tadqiqot ishlari, masalalarini o'z ichiga oladi. Boks nazariyasi va uslubiyati fani boks bo'yicha o'qituvchi-murabbiylarni tayyorlashda yetakchi va asosiy ixtisoslik fani sifatida o'rganiladi. Talabalarga fan kursini o'zlashtirishda quyidagi talablar qo'yiladi: boks sport turining jismoniy tarbiya va sport tizimidagi ahamiyatini bilish; boks texnikasi va taktikasiga o'rgatishning vosita, uslub, tamoyillarini nazariy va amaliy jihatdan egallash: shug'ullanuvchilarning jinsi, yoshi, jismoniy tayyorgarlik xususiyatiga qarab mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish hamda yuklamalarni me'yorlash talablarini bilish: musobaqalarni tashkil etish, o'tkazish va xakamlik qilish malakasiga ega bo'lishni o'rgatadi.

O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda boks sport turi vositalari, uslubiyati, tamoyillari, mashg'ulotlar va musobaqalarni tashkil qilish va o'tkazish. Boks texnikasiga o'rgatish, boks mashg'ulotining asoslari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdir.

Fanni vazifasi - talabalarga boks sport turining nazariyasi har xil malakali sportchilarli tayyorlashda zamonaviy uslublarni o'quv-mashg'ulotlar jarayonida qo'llashni, sportda ilmiy izlanishlarni tashkil qilishni o'rgatishdan iborat. "Boks nazariyasi va uslubiyati" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida **Talaba:**

- O'zbekiston jismoniy tarbiya va sport tizimida boks sport turining o'ziga xos boks sport turi bo'yicha xalqaro va respublika tashkilotlari, ularning funktsiyalari texnik, taktik va jismoniy tayyorgarlikning o'zaro bog'liqligi boks sport turi bo'yicha jismoniy sifatlarni rivojlantirish vosita va usullari shu bilan birgalikda texnikani, taktikani rivojlantirish vosita va usullari puxta egallashi;

- Boks sport turi bo'yicha o'quv-mashg'ulot va musobaqalarda psixologik tayyorgarlik funktsional, integral, tayyorgarlikka hamda joriy, yillik va istiqbolli rejalashtirish sport turi bo'yicha dastlabki tanlovni o'tkazish haqida **tasavvurga ega bo'lishi;**

- O'zining kelgusidagi kasbining mazmun-mohiyati va ijtimoiy jihatdan ahamiyatini, aniq faoliyat sohasini belgilab beruvchi fan sohasining asosiy masalalarini tushuna olish, uning umumiy bilimlar tizimidagi o'zaro aloqadorliklarini ko'ra olish; - boks sport turining jismoniy tarbiya tizimida ahamiyati, sport turining jahonda va respublikamizda rivojlanish tarixi: mashg'ulot

jarayonining chuzilishi; shug'ullanuvchilarning jinsi, yoshi, jismoniy tayyorgarlik xususiyatiga qarab mashg'ulotlarni rejalashtirish, o'tkazish va yuklamalarni me'yorlash talablarini bilish kerak:

- boks texnikasi va taktikasini bajarishga o'rgatish: boks bo'yicha turli lavozimlarda xakamlik qilish, boks sportida ilmiy-tadqiqot ishlarni olib borish: boks sport turining vositalari va uslublardan foydalanish. Boks sport turiga sportchilarni saralash **ko'nikmalariga ega bo'lish kerak;**

- mashg'ulot jarayonini va musobaqalarini tashkil etish, o'tkazish: mashg'ulot yuklamalarini optimal rejalashtirish: sportchilar ustidan pedagogik nazorat qilish; sportchilar bilan ma'naviy-ma'rifiy va tarbiyaviy ishlar olib borish, boksda modellashirish va bashorat qilish **malakalariga ega bo'lish kerak;**

- respublika va xorijda chop etilgan jismoniy tarbiya va sportga oid ilmiy texnik axborotlarning ilmiy manbalarini o'rganish, ilmiy-tadqiqot ishlarni bajarishda bevosita ishtirok etish;

- matematik-statistika usullari, axborot texnologiyalari yordamida tadqiqot natijalarini qayta ishlash usullaridan foydalana olish, umumlashirish va xulosalarni shakllantira olish.

- bolalar va yoshlarda tanlangan sport turi bilan shug'ullanish motivatsiyasini shakllantira olish, shug'ullanuvchilarda halol sport raqobatining ahloqiy tamoyillarini tarbiyalay olish;

- tanlangan sport turida individning antropometrik, jismoniy va psixologik xususiyatlarini aniqlash bo'yicha zamonaviy metodikalarni qo'llagan holda sport orientatsiyasi va saralashi tizimini amalga oshira olish kerak:

- internet tarmog'ida sohaga tegishli eng yangi ilmiy, texnologik yutuqlar haqidagi ma'lumotlarni maqsadga yo'naltirilgan holda qidirish va topish.

- ilmiy-tadqiqot va ishlab chiqarish jamoasi tarkibida (tayyorlanganlik profiliga mos ravishda) kasbiy faoliyat masalalarini yechish qobiliyatlariga ega bo'lishi kerak.

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-Modul. Mutaxassislikka kirish qismi

1-mavzu. "Mutaxassislik faniga kirish"

Boks bo'yicha murabbiy tayyorlashning vazifalari. "O'qituvchi-murabbiy" yo'nalishi bo'yicha mutaxassis modeli: boks murabbiysi oldiga qo'yiladigan talablar. Boks bo'yicha mutaxassis tayyorlashni tashkil qilishning o'ziga xosligi. O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti talabasi o'quv, sport, ilmiy va jamoatchilik faoliyati mazmuni.

2-mavzu. "Boks jismoniy tarbiya tizimida"

Boks federatsiyasi tasnifi, vazifalari va tashkiliy ishlari. Murabbiylar va xakamlar kengashi. Boks to'garaklari va shahar federatsiyalari, KSJ muassasalarda boks to'garaklarini tashkillashtirish.

2-Modul. Boksning rivojlanishi to'g'risida qisqacha ma'lumotlar

3-mavzu. "Turli tarixiy davrlarda boks"ni paydo bo'lishi
Jahon boks tarixi: Turli tarixiy davrlarda boks. AQSH, Angliya, Egipt, qadimgi Gretsiyada va Rossiyada boksni ommaviylashishi va rivojlanishi. Boksni sport turi sifatida vujudga kelishi. O'zbekiston boksni rivojlanishi, O'zbekiston mustaqillikka erishgandan keyingi yillarda boksni rivojlanishi, O'zbekistonning mashhur bokschilarini erishgan yutuqlari. O'zbekiston bokschilarini Olimpiya o'yinlari, Jahon va Osiyo chempionatlaridagi yutuqlari.

3-Modul. Boksning kun tartibi, gigiyenasi va mashg'ulotdagi tibbiy nazorat

4-mavzu. "Boksning kun tartibi va gigiyenasi"
Boksning kun tartibi. Boksning ovqatlanishi. Boksning shaxsiy gigiyenasi. Bokschi vazni boshqarish. Boksning ish qobiliyatini oshiruvchi yordamchi gigienik tadbirlar. Boks mashg'ulotlari o'tkazadigan joylarga qo'yiladigan gigienik talablar. Bokschilarning tayyorgarlik jarayonida tibbiy nazorat va o'z-o'zini nazorat qilish.

4-Modul. Yosh bokschilarni o'rgatish va mashq bajartirish

5-mavzu. "Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish" usullari
Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish usuliyati. Mashg'ulot bosqichlari. Kirish bosqichi. Asosiy bosqich. Ixtisoslashuv bosqichi. Yosh shug'ullanuvchilar uchun mo'ljallangan dastur bo'yicha o'quv-mashg'ulotlarni o'tkazishga doir uslubiy ko'rsatmalar. Hujumlar, himoyalar, qarshi hujumlar va yaqin masofada jang olib borishda takomillashish.

6-mavzu. "Boksda jarohatlanish va uning oldini olish"

Jarohatlanishni oldini olish. Tibbiy vaziyatlar. Jarohatlanish. Jarohatlarni oldini olish. Kichik jarohatlarni davolash. Jiddiy jarohatlarni davolash. Ovqatlanish. Vazni nazorat qilish. Dopingga qarshi tushuntirishlar. Musobaqa jarayonidagi doping testi. Musobaqadan tashqari doping testi.

5-Modul. Boks texnikasi

7-mavzu. "Boks texnikasini umumiy tushunchasi" ni o'rgatish

Boks texnikasini umumiy tushunchasi. Boks texnikasini tasniflashi. Hujum texnikasi, tik turishlar va siljib yurishlar, jangovar tik turishlar, jangovar tik turishlarning variantlari, jangovar tik turish va uning individual ko'rinishi, qadam tashlab siljib yurishlar, ring bo'ylab siljib yurish texnikasi, sakrash bilan siljib yurish, siljib yurishlarda usullarning uyg'unlashuvi. Boksda zarbalar va ularning umumiy qoidalar. Hujum, himoya va javob qarshi hujum texnik harakatlari.

8-mavzu. "Boksda zarbalar texnikasi va ularning umumiy qoidalar" ga o'rgatish

Boksda zarbalar va ularning umumiy qoidalar, zarba paytida mushning holati, panjani bint bilan o'rash usullari. To'g'ridan zarbalar. Yon tomondan zarbalar. Pastdan zarbalar, o'ng qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan zarba berish, o'ng qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan boshga zarba, o'ng qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan gavdaga zarba. Chap qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan zarba berish, chap qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan boshga zarba, chap qo'lda to'g'ridan, yondan va pastdan gavdaga zarbalar.

9-mavzu. "Boks texnikasi, hujum harakatlarida zarbalarning uyg'unlashuv" ga o'rgatish

Hujum harakatlarida zarbalarning uyg'unlashuvi. Takroriy va qo'shaloq zarbalarning uyg'unlashuvi. Bokschilarning hujum harakatlarida usullarning uyg'unlashuvi.

10-mavzu. "Bokschilarni ximoya texnikasining uyg'unlashuv" ga o'rgatish

Himoya texnikasi. Tik turishlar va siljib yurishlar. Himoyalarni. Raqibning bittalik zarbalaridan himoyalarni harakatlari variantlari. Himoyalarni usullarining uyg'unlashuvi. Kombinatsiyalashgan va murakkab himoyalarni himoya usullarining uyg'unlashuvi. Himoya va hujum usullarining uyg'unlashuvi – javob qarshi zarba. Himoyadan hujumga o'tishda – oddiy himoyalarni bittalik zarbalarning uyg'unlashuvi.

11-mavzu. Bokschilarning texnik tayyorgarligida qo'llaniladigan vosita va usullar

Yondan va pasdan zarbalar va ularni takomillashtirish usuliyati. Harakatlanish texnikasini takomillashtirishda qo'llaniladigan vosita va usullar. To'g'ridan zarbalar va ularni takomillashtirish qo'llaniladigan vosita va usullar. Hujum harakatlarida zarbalarning uyg'unlashuvi.

6-Modul. Boks taktikasi

12-mavzu. "Boks taktikasi umumiy qoidalar" ga o'rgatish

Boks taktikasi umumiy qoidalar. Razvedka, hujumkor va himoya taktikasi. Uzoq masofadagi jang, o'rta masofadagi jang, yaqin masofadagi jang taktikasi, Taktik harakatlar – tayyorlov harakatlari, razvedka harakatlari, aldamchi harakatlar va manyovr qiish harakatlari. Hujum harakatlari. Qarshi hujum. Himoya taktik harakatlari.

13-mavzu. "Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish" usullari

Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish usullari (jangni rejalashtirish), "Tez sur'atli" bokschiqa qarshi jang, Kuchli zarbalar bilan qarshi jang, Texnik jihatdan mohir bokschiqa qarshi jang, Qarshi hujumlarni afzal ko'ruvchi bokschiqa qarshi jang, Kombinatsion jang olib boruvchi universal bokschiqa qarshi jang, Chapaqay bokschiqa qarshi jang.

Analiy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Mutaxassislik faniga kirish
2. Boks jismoniy tarbiya tizimida
3. Turli tarixiy davrlarda boksni paydo bo'lishi
4. Bokschiining kun tartibi va gigiyenasi
5. Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish usullari
6. Boksda jarohatlanish va uning oldini olish
7. Boks texnikasini umumiy tushunchasini o'rgatish
8. Boksda zarbalar texnikasi va ularning umumiy qoidalarga o'rgatish.
9. Boksi texnikasi, hujum harakatlarida zarbalarning uyg'unlashuvga o'rgatish
10. Bokschiilarni ximoya texnikasining uyg'unlashuvga o'rgatish
11. Bokschiilarning texnik tayyorgarligida qo'llaniladigan vosita va usullar
12. Boks taktikasi umumiy qoidalarga o'rgatish
13. Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish usullari
14. Boks taktikasini takomillashish
15. Bokschiilarga taktik mashg'ulotlarni o'tkazish
16. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyati" ning o'ziga xos xususiyatlari
17. Jismoniy sifatlarini rivojlantirish usuliyati
18. Jismoniy tayyorgarlik vositalarini qo'llash usuliyati
19. Jismoniy tayyorgarlikni rivojlantiruvchi mashqlar
20. Bokschiilarning tayyorgarligini individuallashtirish
21. Bokschiilarning tayyorgarligida energiya ta'minoti
22. Bokschini o'rgatish va mashq qildirishning pedagogik (didaktik) tamoyillari
23. Yuqori malakali bokschiilarni tayyorlash usuliyati
24. Texnik-taktik mahorat, sensomotor va fikrlash jarayonlarini takomillashtirish usuliyati
25. Yuqori malakali bokschiilarning yillik tayyorgarlik ssiklini tashkil etish model usullari
26. Boksda ilmiy - tadqiqot ishlari o'tkazish usullari
27. Boksda ilmiy- tadqiqot ishlari o'tkazish usullari

28. Boks murabbiyining yassi qo'lqopda individual dars olib borish jarayonidagi malakalariga o'rgatish usuliyati
29. Yassi qo'lqopda individual dars olib borishda murabbiyning harakatlanish tartibi va tizimlariga o'rgatish usuliyati
30. Bokschi faoliyatining fiziologik va psixologik tavsiflarini xususiyatlarini
31. Bokschiining maxsus irodaviy sifatlarini takomillashtirish
32. Sport-ta'lim muassasalarida boks bo'yicha o'quv guruhlarni tayyorlashda o'quv-mashg'ulotlari soat hajmlarining taqsimoti.
33. Bokschiilarni rejalashtirish turlariga o'rgatish
34. Musobaqalarning o'tkazilish joyini hisobga olgan holda o'quv - mashg'ulotlarini rejalashtirishga o'rgatish
35. "AIBA" texnik qoidalari o'zgarishlar

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalarini Asosiy adabiyotlar

1. R.D.Xalmuxamedov, V.N.Shin, S.S.Tajibayev, F.K.Turdiyev, G'.Q.Rajabov. "Boks nazariyasi va usuliyati". Darslik, 2018 yil. 372 bet.
2. S.S.Tajibayev, R.N.Abdurhamidov, F.F.Nadimov. Boks bo'yicha ta'lim muassasalarida sport to'garak mashg'ulotlarini tashkil etish yuzasidan o'quv dasturi va metodik tavsiyalar. Toshkent 2017 yil.
3. R.D.Xalmuxamedov, S.S.Tajibayev, G'.Q.Rajabov. "Yakkakurash sport turlari (BOKS)". Darslik, 2015 yil. 182 bet.
4. Achilov A.M, Xalmuxamedov R.D., Shin V.N, Tajibayev S.S, Rajabov G'.Q. "Yosh bokschiilarni tayyorlash asoslari" "MUMTOZ SO'Z" 223 bet. 2012 y. 228 bet.
5. COACHES MANUAL. Prepared by: AIBA HQs Office. Coordinator Adam Kusior, AIBA Coaches Commission Chairman Philip Jun. DATE AUGUST 2011. 275 pg.
6. Karimov M.A, Xalmuxamedov R.D, Shamsematov I.Yu, Tajibayev S.S. Bokschiilarning sport-pedagogik mahoratini oshirish. Toshkent 2011. 473 bet.
7. Kisilev A.V. Sovershenstvovanie sportivnoy podgotovki vusokokvalifitsirovannykh bokse. Uchebnoe posobie. FKIS, M. 2006. -61 s.
8. Oskolkov V.A. Boks: obucheniye i trenirovka. Uchebnoe posobie. Volgograd, 2003, - 111c.
9. Oskolkov V.A. Peredvijeniya po ringu - osnova texniko-takticheskoy podgotovki v bokse. Uchebnoe posobie. Volgograd, 2007, - 286 s.
10. Xalmuxamedov R.D. Boks. O'quv qo'llanma. Tashkent 2008. 308 bet.
11. Shin V.N. Texnologiya planirovaniya podgotovki bokserov. Uchebnoe posobie. Tashkent - 2008 g. 160 s.

Qo'shimcha adabiyotlar

12. O'zbekiston Respublikasining "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi Qonuni (yangi tahriri) Toshkent sh., 2015 yil 4 sentabr.

13. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 48 b.

14. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini taminlash yurt taraqqiyoti va halq faravonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi yil 7 dekabr. Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017,- 48 b.

15. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlili, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - xar bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dastuming eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar. — Toshkent: "O'zbekiston", 2017,— 104 b.

16. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demoktarik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq. Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 32 b.

17. Isroilov Sh.X., Xalmuxamedov R.D., Tajibayev S.S., "Bokschilarning sport-pedagogik mahoratini oshirish" elektron multimedia darslik. Toshkent, 2015 y.

18. Gaskov A.V., Kuzmin V.A., Struktura i soderjanie trenirovochno sorevnovatelnoy deyatelnosti v bokse. Monografiya. Krasnoyarsk 2004,104s.

19. Gaskov A.V., Kuzmin V.A., Teoreticheskie aspekty postroeniya sportivnoy trenirovochnoy trenirovki v edinoborstvax. Krasnoyarsk 2004,100 s.

Internet saytlari

20. gov.uz Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali

21. gov.uz Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali

22. my.edu.uz Oliy ta'lim tizimida interaktiv xizmatlar va axborot tizimlar portal

23. www.uzedu.uz Xalq ta'lim vazirligi sayti

24. www.ziyoNet. Ta'lim portal

25. olympicboxing.uz/ O'zbekiston Boks Federatsiyasi

26. <http://rusboxing.ru/> Rossiya Boks Federatsiyasi

27. <http://akboxing.ru/> Aleksandr Kolesnikovdan Boks yangiliklari

28. <http://www.boxing-szh.ru/> Boks hayoti mazmuni.

29. <http://www.fbu.net.ua/> Ukraina Boks Federatsiyasi

1.23 Sport menejmenti o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

"Sport menejmenti" sohasida qo'llaniladigan va qo'llanilishi rejalashtirilgan boshqaruvga oid asosiy tushunchalarni, kategoriyalarni, boshqaruv qonunlari va tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amalda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilish, sohaga oid hujjatlarni rasmiylashtirish, ularning turlari, tuzilishi, strukturasi, hamda nazorat usullarini tanlash bo'yicha yo'nalish sohasiga mos bilim, ko'nikma va malakani shakllantirishdir. bo'lajak mutaxassislariga kasbiy bilim berish, ko'nikma va malakalarga ega qilish. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sporti tizimida bo'lajak trenerlarning bilimlarini rivojlantirishni shakllantirish. Uzlaksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlariga bevosita aloqador bo'lgan uslubiy jihatlardagi yangilik va muammolarni o'rganish. sportda menejment hamda marketing fanini va boshqa o'zaro a'loqador fanlarni o'qitish metodikasi doir o'quv materiallar bilan uyg'unlikda o'rgatishdan iborat.

O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga iqtisodiy va sport sohasidagi bilimlarning nazariy asoslarini, ularning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy va ijtimoiy qonunlar va tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalarni sport menejmenti haqidagi nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, sport jarayonlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- jismoniy tarbiya va sport sohasidagi boshqarish masalalarini hal etish va undan samarali foydalanish to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi;**

- sport menejmentining mohiyati va tamoyillari, asosiy va aniq funksiyalari, boshqaruv usullarini va ularni amal qilish xususiyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi;**

- jismoniy tarbiya va sport faoliyatida yangi zamonaviy boshqarish tizimini bilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**

-iqtisodiy bilim asoslari, bozor iqtisodiyoti sub'ektlari, iqtisodiy kategoriyalar, jismoniy tarbiya va sport iqtisodiyoti fani to'g'risida, sport tashkilotlari va birlashmalarining tashkiliy-xuquqiy shakllari, xalqaro sport harakatlari, Xalqaro Olimpiya qo'mitasi, Xalqaro Olimpiya qo'mitasining tashkiliy-boshqaruv strukturasi, Milliy Olimpiya qo'mitasi, jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishda Milliy Olimpiya qo'mitasining tutgan o'ri va roli haqida **tasavvurga ega bo'lishi;**

- iqtisodiy qonunlar, tushunchalar, kategoriyalarni, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini, marketing turlari, mahsulotga yo'naltirilgan marketing, iste'molchiga yo'naltirilgan marketing, sportchilar va murabbiylar, sport turizmi iqtisodiyoti, professional sport iqtisodiyoti tushunchalarini bilishi va ulardan foydalana olishi;

- talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish, sport tovarlari va xizmatlariga narx belgilash tartiblari, biznes reja va uning funksiyalari, biznes rejani tarkibiy qismlari, biznes rejani ustida ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

- sportda jismoniy tarbiya menejmenti va sport iqtisodiyotini tashkil etish malakalariga ega bo'lishi kerak.

1-mavzu. O'zbekistonda sport menejmenti

O'zbekiston sharoitida jahon moliyaviy inqirozi va sport menejmentining o'z-o'zida rivojlanishi va mazmuni. Menejment nazariyasining evolyustiyasi va uning sport menejmenti rivojidagi o'zgarishi. Menejment nazariyasining o'rta asrdagi evolyustiyasi. Menejment nazariyasining yangi davridagi evolyustiyasi va uning sport rivojidagi o'zgarishi.

2-mavzu: Sport menejmentining asosiy tushunchalari

Sport menejmentining boshqaruv prinsiplari. Sportda menejmentning vazifalari. Menejment usullarining mazmuni, mohiyati. Sport menejmenti asosiy usullarining tavsifi. Sport menejmentida ma'muriy-buyruqbozlik usullari. Sport menejmentida iqtisodiy usullar. Menejmentning ijtimoiy-ruhiy usullari.

3-mavzu. O'zbekistonda sportni boshqarishning zamonaviy tizimlari

Sportda hozirgi zamon boshqaruv tizimining shakllanishi. Sport menejmenti zamonaviy tizimini belgilovchi omillar. O'zbekistonda sport tashkilotlarining huquqiy asoslari. Sport tashkilotlarining bozor iqtisodiyoti sharoitidagi xususiyatlari.

4-mavzu. Sport menejmentida axborot ta'minoti va boshqaruv qarorlari

Sport menejmentining axborot ta'minoti. Sport menejmentida jarayonlarni axborot bilan ta'minlash. Boshqaruv qarorlarining mohiyati va ularga qo'yiladigan talablar. Sport menejmentida boshqaruv qarorlarini qabul qilish.

5-mavzu. Sport turlarini rivojlantirishda sport menejmentning roli

Sport menejmentining maqsadlari. Xalqaro sport aloqalarining rivojlanishida menejment va marketingning o'zgarishi. Olimpiya harakati rivojida sport menejmentining o'zgarishi.

6-mavzu. Professional sport menejmenti

Professional sportning mazmuni va mohiyati. Professional sport menejmentida korporativ boshqaruvning xususiyatlari. Professional sport menejmentini rivojlantirish omillari.

7-mavzu. Sport menejmentida strategik konsepsiyalar
Sport menejmentida strategik boshqaruv. Sport menejmentida sportni strategik rejalashtirish konsepsiyalari.

8-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda sport tashkilotlarining menejmenti

Xorijiy mamlakatlarda sport menejmentining shakllanishi va rivojlanishi. Xorijiy mamlakatlarda sport marketingining konsepsiyasi. Xorijda sport aloqalarini rivojlantirishda sport menejmentining ahamiyati.

9-Mavzu. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari

Jismoniy tarbiya va sport menejmentini jamiyatning iqtisodiy negizi bilan bog'lab, shu bilan birga boshqaruvning ikki: tashkiliy-texnikaviy va ijtimoiy-iqtisodiy tomonlarini hisobga olgan holda o'rganish lozim. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish fanining maqsadi va vazifalari, boshqa fanlar bilan aloqadorligi. Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonun hamda qarorlar boshqarishning asosiy manbalari.

10-Mavzu. Jismoniy tarbiya va sport sohasining me'yoriy huquqiy asoslar

Davlatni idora qilish bo'yicha barcha faoliyatlarda Prezidentlik tizimi, Oliy Majlis hamda vazirliklar va jamoat tashkilotlarining o'z-o'zida rivojlanishi. "Jismoniy tarbiya harakati", "Boshqarish", "Boshqarish tizimlari", "Ilmiy boshqarish", "Boshqarish usullari" tushunchalarining umumiy ta'riflari.

11-mavzu: Sport sanoati va sport turizmi

Sport sanoatining asosiy qatnashchilari. Tomoshabinlar. Sport tovarlari va xizmatlari, axborotlari ishlab chiqaruvchilar. Sportchilar va murabbiylar. Sport turizmi iqtisodiyoti. Professional sport iqtisodiyoti.

12-mavzu: Jismoniy tarbiya va sportni moliyalashtirish

Jismoniy tarbiya va sportni moliyalashtirishning asosiy prinsiplari. Jismoniy tarbiya va sportni davlat tomonidan moliyalashtirilishi. Jismoniy tarbiya va sportni o'z-o'zini mablag' bilan ta'minlanishi. Sport tashkilotlari va birlashmalarining tashkiliy-xuquqiy shakllari. Yakka tartibdagi tadbirkorlar va yagona egalik. Xo'jalik sherikchiligi. Aksionerlik jamiyatlari. Notijorat jismoniy tarbiya sport tashkilotlari.

13-mavzu: Sportda jamoatchilik bilan ishlash va reklama

Reklama bu muomala vositasi sifatida. Reklamani rejalashtirish va uning turlari. Reklama tashuvchilari. Sotishni qo'llab-quvvatlash. Jamoatchilik bilan ishlash. (Public Relations)

14- mavzu: Sportda va sport sanoatida tovar belgilari.

Sport tovarlari va sportchilarga narx belgilash.

Tovar belgilari va firma uslublari haqida umumiy ma'lumot. Sport komandalari va klublarining nomlanishi. Sport biznesida rebrending. Tovar belgilari funksiyalari. Tovar belgilarining xuquqiy ximoyasi. Sport biznesida talismanlar. Sport tovarlari va xizmatlariga narx belgilash tartiblari. Sportchilarga narx belgilash tartibi. Sportchilarni ijaraga berish va ijaraga olish tartibi.

13-mavzu. "Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish" usullari

Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish usullari (jangni rejalashtirish), "Tez sur'atli" bokschi qarshi jang, Kuchli zarbalar bilan shiddatli hujum qiluvchi bokschi qarshi jang, Texnik jihatdan mohir bokschi qarshi jang, Qarshi hujumlarni afzal ko'ruvchi bokschi qarshi jang, Kombinatsion jang olib boruvchi universal bokschi qarshi jang, Chapaqay bokschi qarshi jang.

Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Mutaxassislik faniga kirish
2. Boks jismoniy tarbiya tizimida
3. Turli tarixiy davrlarda boksni paydo bo'lishi
4. Bokschi kun tartibi va gigiyenasi
5. Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish usullari
6. Boksda jarohatlanish va uning oldini olish
7. Boks texnikasini umumiy tushunchasini o'rgatish
8. Boksda zarbalar texnikasi va ularning umumiy qoidalarga o'rgatish.
9. Boksi texnikasi, hujum harakatlarida zarbalarning uyg'unlashuvga o'rgatish
10. Bokschi ximoya texnikasining uyg'unlashuvga o'rgatish
11. Bokschi texnik tayyorgarligida qo'llaniladigan vosita va usullar
12. Boks taktikasi umumiy qoidalarga o'rgatish
13. Individual jang olib borish uslublari va ularga qarshilik ko'rsatish usullari
14. Boks taktikasini takomillashish
15. Bokschi taktik mashg'ulotlarni o'tkazish
16. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyati" ning o'ziga xos xususiyatlari
17. Jismoniy sifatlarini rivojlantirish usuliyati
18. Jismoniy tayyorgarlik vositalarini qo'llash uslubiyati
19. Jismoniy tayyorgarlikni rivojlantiruvchi mashqlar
20. Bokschi tayyorgarligini individuallashtirish
21. Bokschi tayyorgarligida energiya ta'minoti
22. Bokschi o'rgatish va mashq qildirishning pedagogik (didaktik) tamoyillari
23. Yuqori malakali bokschi tayyorlash usuliyati
24. Texnik-taktik mahorat, sensomotor va fikrlash jarayonlarini takomillashtirish usuliyati
25. Yuqori malakali bokschi tayyorlash usuliyati
26. Boksda ilmiy - tadqiqot ishlari o'tkazish usullari
27. Boksda ilmiy- tadqiqot ishlari o'tkazish usullari

28. Boks murabbiyining yassi qo'lqopda individual dars olib borish jarayonidagi malakalariga o'rgatish usuliyati
29. Yassi qo'lqopda individual dars olib borishda murabbiyning harakatlari tarkibi va tizimlariga o'rgatish usuliyati
30. Bokschi faoliyatining fiziologik va psixologik tavsiflarini xususiyatlari
31. Bokschi maxsus irodaviy sifatlarini takomillashtirish
32. Sport-ta'lim muassasalarida boks bo'yicha o'quv guruhlarini tayyorlashda o'quv-mashg'ulotlari soat hajmlarining taqsimoti.
33. Bokschi rejalashtirish turlariga o'rgatish
34. Musobaqalarning o'tkazilish joyini hisobga olgan holda o'quv - mashg'ulotlarini rejalashtirishga o'rgatish
35. "AIBA" texnik qoidalari o'zgarishlar

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari **Asosiy adabiyotlar**

1. R.D.Xalmuxamedov, V.N.Shin, S.S.Tajibayev, F.K.Turdiyev, G'Q.Rajabov. "Boks nazariyasi va uslubiyati". Darslik, 2018 yil. 372 bet.
2. S.S.Tajibayev, R.N.Abdumamidov, F.F.Nadjimov. Boks bo'yicha ta'lim muassasalarida sport to'garak mashg'ulotlarini tashkil etish yuzasidan o'quv dasturi va metodik tavsiyalar. Toshkent 2017 yil.
3. R.D.Xalmuxamedov, S.S.Tajibayev, G'Q.Rajabov. "Yakkakurash sport turlari (BOKS)". Darslik, 2015 yil. 182 bet.
4. Achilov A.M, Xalmuxamedov R.D., Shin V.N, Tajibaev S.S, Rajabov G'Q. "Yosh bokschi tayyorlash asoslari" "MUMTOZ SO'Z" 228 bet. 2012 y. 228 bet.
5. COACHES MANUAL. Prepared by: AIBA HQs Office. Coordinator: Adam Kusior, AIBA Coaches Commission Chairman Philip Jun. DATE:AUGUST 2011, 275 pg.
6. Karimov M.A, Xalmuxamedov R.D, Shamsematov I.Yu, Tajibaev S.S. Bokschi sport-pedagogik mahoratini oshirish. Toshkent, 2011. 478 bet.
7. Kisilev A.V. Sovershenstvovanie sportivnoy podgotovki vysokokvalifitsirovannykh bokse. Uchebnoe posobie. FKIS, M. 2006. -61 s.
8. Oskolkov V.A. Boks: obucheniye i trenirovka. Uchebnoe posobie. Volgograd, 2003, - 111c.
9. Oskolkov V.A. Peredvijeniya po ringu - osnova texniko-takticheskoy podgotovki v bokse. Uchebnoe posobie. Volgograd, 2007, - 286 s.
10. Xalmuxamedov R.D. Boks. O'quv qo'llanma. Tashkent. 2008. 308 bet.
11. Shin V.N. Texnologiya planirovaniya podgotovki bokserov. Uchebnoe posobie. Tashkent - 2008 g. 160 s.

Qo'shimcha adabiyotlar

12. O'zbekiston Respublikasining "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"gi Qonuni (yangi tahriri) Toshkent sh., 2015 yil 4 sentabr.

1.23 Sport menejmenti o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

“Sport menejmenti” sohasida qo'llaniladigan va qo'llanilishi rejalashtirilgan boshqaruvga oid asosiy tushunchalarni, kategoriyalarni, boshqaruv qonunlari va tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amalda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilish, sohaga oid hujjatlarni rasmiylashtirish, ularning turlari, tuzilishi, strukturasi, hamda nazorat usullarini tanlash bo'yicha yo'nalish sohasiga mos bilim, ko'nikma va malakani shakllantirishdir. bo'lajak mutaxassislariga kasbiy bilim berish, ko'nikma va malakalarga ega qilish. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sporti tizimida bo'lajak trenerlarning bilimlarini rivojlantirishni shakllantirish. Uzlüksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlariga bevosita aloqador bo'lgan uslubiy jihatlardagi yangilik va muammolarni o'rganish. sportda menejment hamda marketing fanini va boshqa o'zaro a'loqador fanlarni o'qitish metodikasi doir o'quv materiallar bilan uyg'unlikda o'rgatishdan iborat.

O'quv fanining maqsadi va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga iqtisodiy va sport sohasidagi bilimlarning nazariy asoslarini, ularning asosiy tushunchalari va kategoriyalarini, iqtisodiy va ijtimoiy qonunlar va tamoyillarini o'rgatish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalarni sport menejmenti haqidagi nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, sport jarayonlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

- jismoniy tarbiya va sport sohasidagi boshqarish masalalarini hal etish va undan samarali foydalanish to'g'risida **tasavvurga ega bo'lishi**;

- sport menejmentining mohiyati va tamoyillari, asosiy va aniq funksiyalari, boshqaruv usullarini va ularni amal qilish xususiyatlarini **bilishi va ulardan foydalana olishi**;

- jismoniy tarbiya va sport faoliyatida yangi zamonaviy boshqarish tizimini bilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak**.

-iqtisodiy bilim asoslari, bozor iqtisodiyoti sub'ektlari, iqtisodiy kategoriyalar, jismoniy tarbiya va sport iqtisodiyoti fani to'g'risida, sport tashkilotlari va birlashmalarining tashkiliy-xuquqiy shakllari, xalqaro sport harakatlari, Xalqaro Olimpiya qo'mitasi, Xalqaro Olimpiya qo'mitasining tashkiliy-boshqaruv strukturasi, Milliy Olimpiya qo'mitasi, jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishda Milliy Olimpiya qo'mitasining tutgan o'ri va roli xaqida **tasavvurga ega bo'lishi**;

13. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 48 b.

14. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini taminlash yurt taraqqiyoti va halq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi yil 7 dekabr. Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017, - 48 b.

15. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlili, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - xar bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017 yil 14 yanvar. — Toshkent: "O'zbekiston", 2017,— 104 b.

16. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demoktarik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutq. Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 32 b.

17. Isroilov Sh.X., Xalmuxamedov R.D., Tajibayev S.S., "Bokschilarning sport-pedagogik mahoratini oshirish" elektron multimedia darslik. Toshkent, 2015 y.

18. Gaskov A.V., Kuzmin V.A., Struktura i soderjanie trenirovochno sorevnovatelnoy deyatelnosti v bokse. Monografiya. Krasnoyarsk 2004,104s.

19. Gaskov A.V., Kuzmin V.A., Teoreticheskie aspektы postroeniya sportivnoy trenirovochnoy trenirovki v edinoborstvax. Krasnoyarsk 2004,100 s.

Internet saytlari

20. gov.uz/Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali
21. gov.uz/Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali
22. my.edu.uz. Oliy ta'lim tizimida interaktiv xizmatlar va axborot tizimlar portali
23. www.uzedu.uz Xalq ta'lim vazirligi sayti
24. www.ziyoNet. Ta'lim portal
25. olympicboxing.uz/ O'zbekiston Boks Federatsiyasi
26. <http://rusboxing.ru/> Rossiya Boks Federatsiyasi
27. <http://akboxing.ru/> Aleksandr Kolesnikovdan Boks yangiliklari
28. <http://www.boxing-szh.ru/> Boks hayoti mazmuni.
29. <http://www.fbu.net.ua/> Ukraina Boks Federatsiyasi

- iqtisodiy qonunlar, tushunchalar, kategoriyalarni, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini, marketing turlari, mahsulotga yo'naltirilgan marketing, iqtisodiyoti, professional sport iqtisodiyoti tushunchalarini *bilishi va ulardan foydalana olishi*.

- talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish, sport tovarlari va xizmatlariga narx belgilash tartiblari, biznes reja va uning funksiyalari, biznes rejaning tarkibiy qismlari, biznes rejaning ustida ishlash *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*.

- sportda jismoniy tarbiya menejmenti va sport iqtisodiyotini tashkil etish *malakalariga ega bo'lishi kerak*.

1-mavzu. O'zbekistonda sport menejmenti

O'zbekiston sharoitida jahon moliyaviy inqirozi va sport menejmentining o'mi. Bozor iqtisodiyoti sharoitida sport boshqaruvi. Sport menejmenti fanining predmeti va mazmuni. Menejment nazariyasining evolyustiyasi va uning sport menejmenti rivojidadagi o'mi. Menejment nazariyasining o'rta asrdagi evolyustiyasi. Menejment nazariyasining yangi davridagi evolyustiyasi va uning sport rivojidadagi o'mi.

2-mavzu: Sport menejmentining asosiy tushunchalari

Sport menejmentining boshqaruv prinsiplari. Sportda menejmentning vazifalari. Menejment usullarining mazmuni, mohiyati. Sport menejmenti asosiy usullarining tavsifi. Sport menejmentida ma'muriy-buyruqbozlik usullari. Sport menejmentida iqtisodiy usullar. Menejmentning ijtimoiy-ruhiy usullari.

3-mavzu. O'zbekistonda sportni boshqarishning zamonaviy tizimlari

Sportda hozirgi zamon boshqaruv tizimining shakllanishi. Sport menejmenti zamonaviy tizimini belgilovchi omillar. O'zbekistonda sport tashkilotlarining huquqiy asoslari. Sport tashkilotlarining bozor iqtisodiyoti sharoitidagi xususiyatlari.

4-mavzu. Sport menejmentida axborot ta'minoti va boshqaruv qarorlari

Sport menejmentining axborot ta'minoti. Sport menejmentda jarayonlarni axborot bilan ta'minlash. Boshqaruv qarorlarining mohiyati va ularga qo'yiladigan talablar. Sport menejmentida boshqaruv qarorlarini qabul qilish.

5-mavzu. Sport turlarini rivojlantirishda sport menejmentning roli

Sport menejmentining maqsadlari. Xalqaro sport aloqalarining rivojlanishida menejment va marketingning o'mi. Olimpiya harakati rivojida sport menejmentining o'mi.

6-mavzu. Professional sport menejmenti

Professional sportning mazmuni va mohiyati. Professional menejmentda korporativ boshqaruvning xususiyatlari. Professional sport menejmentini rivojlantirish omillari.

7-mavzu. Sport menejmentida strategik konsepsiyalar
Sport menejmentida strategik boshqaruv. Sport menejmentida sportni strategik rejalashtirish konsepsiyalari.

8-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda sport tashkilotlarining menejmenti

Xorijiy mamlakatlarda sport menejmentining shakllanishi va rivojlanishi. Xorijiy mamlakatlarda sport marketingining konsepsiyasi. Xorijda sport aloqalarini rivojlanishida sport menejmentining ahamiyati.

9-Mavzu. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari

Jismoniy tarbiya va sport menejmentini jamiyatning iqtisodiy negizi bilan bog'lab, shu bilan birga boshqaruvning ikki: tashkiliy-texnikaviy va ijtimoiy-iqtisodiy tomonlarini hisobga olgan holda o'rganish lozim. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish fanining maqsadi va vazifalari, boshqa fanlar bilan aloqadorligi. Jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonun hamda qarorlar boshqarishning asosiy manbalari.

10-Mavzu. Jismoniy tarbiya va sport sohasining me'yoriy huquqiy asoslar

Davlatni idora qilish bo'yicha barcha faoliyatlarda Prezidentlik tizimi, Oliy Majlis hamda vazirliklar va jamoat tashkilotlarining o'mi. Boshqarish tamoyillari. "Jismoniy tarbiya harakati", "Boshqarish", "Boshqarish tizimlari", "Ilmiy boshqarish", "Boshqarish usullari" tushunchalarining umumiy ta'rifi.

11-mavzu: Sport sanoati va sport turizmi

Sport sanoatining asosiy qatnashchilari. Tomoshabinlar. Sport tovarlari va xizmatlari, axborotlari ishlab chiqaruvchilar. Sportchilar va murabbiylar. Sport turizmi iqtisodiyoti. Professional sport iqtisodiyoti.

12-mavzu: Jismoniy tarbiya va sportni moliyalashtirish

Jismoniy tarbiya va sportni moliyalashtirishning asosiy prinsiplari. Jismoniy tarbiya va sportni davlat tomonidan moliyalashtirilishi. Jismoniy tarbiya va sportni o'z-o'zini mablag' bilan ta'minlanishi. Sport tashkilotlari va birlashmalarining tashkiliy-xuquqiy shakllari. Yakka tartibdagi tadbirkorlar va yagona egalik. Xo'jalik sherikchiligi. Aksionerlik jamiyatlari. Notijorat jismoniy tarbiya sport tashkilotlari.

13-mavzu: Sportda jamoatchilik bilan ishlash va reklama

Reklama bu muomala vositasi sifatida. Reklamani rejalashtirish va uning turlari. Reklama tashuvchilari. Sotishni qo'llab-quvvatlash. Jamoatchilik bilan ishlash. (Public Relations)

14- mavzu: Sportda va sport sanoatida tovar belgilari.

Sport tovarlari va sportchilarga narx belgilash.

Tovar belgilari va firma uslublari xaqida umumiy ma'lumot. Sport komandalari va klublarining nomlanishi. Sport biznesida rebrending. Tovar belgilari funksiyalari. Tovar belgilarining xuquqiy ximoyasi. Sport biznesida talismanlar. Sport tovarlari va xizmatlariga narx belgilash tartiblari. Sportchilarga narx belgilash tartibi. Sportchilarni ijaraga berish va ijaraga olish tartibi.

15-mavzu: Sportda va sport sanoatida biznes rejalashtirish.

Tadbirkorlik g'oyasi va uni amalga oshirish tartibi. Biznes reja va uning funksiyalari. Biznes rejaning ustida ishlash tartibi. Biznes rejaning tarkibiy qismlari. Kirish qismi. Asosiy qism. Ilovalar.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda abborot manbaalari Asosiy adabiyotlar

1. Галкин Н.К. "Экономика физической культуры и спорта". Учебник – Москва 2014 г.
2. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. Economics. 19th Edition. McGraw-Hill Companies. USA. 2015.
3. O'lmasov A., Vahobov A.V. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. – T.: «Iqtisod-moliya», 2014. – 480 bet.

Qo'shimcha adabiyotlar

4. Алнев И.М. "Экономика труда" Учебник для бакалавров М.: Юрайт 2012. 344ст.
5. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2014. – 46 b.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni "Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari" to'grisida PF 5368 05.03.2018
7. Inson taraqqiyoti. Darslik. i.f.d., prof. Q.X. Abdurahmonov tahriri ostida. – T.: Fan va texnologiya, 2014. – 476 s.
8. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi: (2011 yil 1 iyulgacha bo'lgan o'zgartish va qo'shim chalar bilan) Rasmiy nashr – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. – T.: Adolat, 2011. – 276 b.
9. Yo. Abdullayev, Sh.Tulyaganova "Menejment va marketing asoslari" O'quv qo'llanma. Toshkent 2006.

Internet saytlari

10. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
11. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
12. www.stat.uz - O'zbekiston statistika qo'mitasi
13. www.ziyonet.uz - Ta'lim portali

1.14 Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi fani dasturining nazariy qismi

O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Kirish

Oliy ta'lim muassasasi talabalarining yengil atletika fani bo'yicha bilim, ko'nikma, malakalarining shakllantirish va vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, hayotning turli jabhalarida yengil atletika vositalaridan samarali foydalanish.

Fanni o'qitishning maqsadi va vazifalari

Yengil atletikaning rivojlanish tarixi haqida ma'lumot berish, talabalarni yengil atletika sport turining texnikasi bilan tanishtirish. Talabalarga yengil atletika va uni o'rgatish metodikasi fanidan mashg'u-lotlarni o'tkazishda yengil atletika mashqlarni bolalarning yoshiga mos holda tanlash, jismoniy sifatlarni rivojlantirish va o'tkazishga o'rgatishdan iborat. Shuningdek talabalarni yengil atletika va uni o'rgatish metodikasi fanining maqsad va vazifalari bilan tanishtirish, yengil atletikada qo'llanadigan turli usullar bilan amaliy tanishtirish, malakalarini shakllantirish haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Ushbu fan jismoniy tarbiya darslarida yengil atletikaning kelib chiqish tarixi, rivojlanish bosqichlari, yengil atletika turlari, ularning tasnifi, mashqlarning tahlili, ularni tashkil qilish va o'tkazish metodlari hamda yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish masalalarini qamrab olib, 4-5-6-7 semestrda o'qitiladi. Ushbu fan o'quv rejasida rejalashtirilgan quyidagi fanlar: umumiy psixologiya, umumiy pedagogika, jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi, jismoniy tarbiya gigiyenasi va sportning tibbiy-fiziologik asoslari, gimnastika va uni o'qitish metodikasi, sport va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi, kurash turlari va uni o'qitish metodikasi, suzish va uni o'qitish metodikasi, sport mahoratini oshirish, sport turlari bo'yicha musobaqalar o'tkazish va hakamlilik qilish bilan bog'liq bo'lib ushbu fanlardan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlikni talab etadi.

Fan bo'yicha: talabalarining bilimiga, ko'nikma va malakasiga

qo'yiladigan talablar

Ushbu fanni to'la o'zlashtirish uchun talabalar - Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi fanining maqsadi hamda vazifalari, yengil atletika va uning turlari

rivojlanishining tarixiy tavsifi; O'zbekistonning jismoniy tarbiya tizimida yengil atletikaning o'rnini, yengil atletika o'limlari va ularning turkumlanishi haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;

- Yengil atletika turlari texnikasini o'rgatish; yengil atletika bilan shug'ullantirishda umumiy rivojlantiruvchi hamda maxsus mashqlarini bajarishni o'rgatish; yengil atletika bilan shug'ullantirish va uni o'rgatish asoslari; yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan metodlarni o'rgatish; ta'lim muassasalarida yengil atletika mashg'ulotlarini tashkil qilish va o'tkazish; ta'lim yurish texnikasini o'rgatish metodikasi; yugurish turlari texnikasini o'rgatish metodikasi; sakrash turlari texnikasini o'rgatish metodikasi; uloqtirish turlari texnikasini o'rgatish metodikasi, ko'p kurash turlari texnikasini o'rgatish metodikasi bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lishi;

- Yengil atletika bo'yicha o'quv ishlarini tashkil qilish, rejalashtirish va hisobini yuritish; yengil atletika bo'yicha sport inshootlari, jihozlari va ularni ishlatish to'g'risida malakalarga ega bo'lishi kerak.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

Bu fan 4-5-6-7 semestrda o'qitiladi va bu fanni o'zlashtirish uchun o'quv rejasida ushbu fan: umumiy psixologiya, umumiy pedagogika, jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi, jismoniy tarbiya gigiyenasi va sportning tibbiy-fiziologik asoslari, gimnastika va uni o'qitish metodikasi, sport va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi, kurash turlari va uni o'qitish metodikasi, suzish va uni o'qitish metodikasi, sport mahoratini oshirish, sport turlari bo'yicha musobaqalar o'tkazish va hakamlik qilish fanlari bilan ta'lim berish rejalashtirilgan.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rnini

Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi fani jismoniy tarbiya va sport hamda sog'lom turmush tarzini olib boruvchilar uchun juda muhimdir.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi fanini o'qitish ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ko'rinishda bilim olish bilan birga o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullarni, yangi informatsion texnologiyalarni tatbiq qilish ta'lim sifatini oshiradi.

O'quv jarayoni bilan bog'liq ta'lim sifatini belgilovchi holatlar quyidagilar: yuqori ilmiy-pedagogik darajada dars berish, muammoli ma'ruzalar o'qish, amaliy me'yorlarni musobaqa tarzida qabul qilish, darslarni savol-javob tarzida qiziqarli tashkil qilish, ilg'or pedagogik texnologiyalardan va mul'timedia vositalaridan foydalanish, tinglovchilarni undaydigan, o'ylantiradigan muammolarni ular oldiga qo'yish, talabchanlik, tinglovchilar bilan individual ishlash, erkin muloqot yuritishga, ilmiy izlanishga jalb qilish.

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni

Kirish

Yengil atletika va uning turlari rivojlanishining tarixiy tavsifi. Qadimiy yunon so'zi "atletika" o'zbek tilida urash, mashq degan ma'noni bildiradi. Qadimiy Yunonistonda kuchlilik va chaqqonlikda musobaqalashgan kishilarni atletlar deb atar edilar. Yengil atletika sportining ayrim turlari (yurish, yugurish, sakrash, uloqtirish, ko'p kurashlardan iboratdir) uzoq vaqtlardan buyon Movarounnahr o'lkasida istiqomat qiluvchilarning shug'ullanib kelgan mashg'ulotlari, xususan, Sarmish (soyidagi) tog'larida eramizdan bir necha asr oldin qoldirilgan rasmlarda yuguruvchi, sakrovchi va nayza uloqtiruvchilarni tasviri qoldirilgan. Buyuk mutafakkir olim Abu Ali ibn Sino bemorlarni davolashda gimnastika, suzish, kurash bilan birga tez yurish, yugurish, sakrash, nayza otish, tosh ko'tarish mashqlaridan unumli foydalanilganligi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

O'zbekistonning jismoniy tarbiya tizimida yengil atletikaning o'rnini. O'zbekiston Respublikasi hududida o'tkaziladigan yengil atletika musobaqa qoidalarini Xalqaro havaskorlar yengil atletika federatsiyasi (IAAF) qoidalariga asosan ishlab chiqilgan. O'zbekiston Respublikasi sportchilarining hamma rasmiy musobaqalari, Shuningdek chet el sportchilari ishtirokidagi ochiq musobaqalar ham shu qoidalarga binoan o'tkaziladi. Xalqaro rasmiy musobaqalar (olimpiada o'yinlari, jahon chempionati, Evropa, Osiyo, jahon kubogi, kontinental hududiy jamoa chempionatlari yoki o'yinlari (bir necha IAAF a'zolari o'rtasida uchrashuvlar)) O'zbekiston zaminida IAAF qoidalariga asosida o'tkazilishi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika bo'limlari va ularning turkumlanishi. Yengil atletika besh bo'limdan (yurish, yugurish, sakrash, uloqtirish va ko'p kurashdan) iborat bo'lib, ularning har qaysisi ham xilma-xil turlarga bo'linadi. Yengil atletika turli yoshdagi kishilar uchun ajoyib jismoniy mashqlar hisoblanadi. Yengil atletika shug'ullansa barcha muskullar ishlaydi, organizmdagi yurak-qon tomir, nafas olish va boshqa sistemalar faoliyati kuchayadi, natijada modda almashinishi ortishi va odam organizmiga ta'siri haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika turlari texnikasini o'rgatish Yengil atletika turlari texnikasini har bir shug'ullanuvchini yugurishning xususiyatlari bilan tanishtirish, kamchiliklarini aniqlash, katta ham, o'smirlar ham o'rganishlari mumkinligi va o'rgatishning asosiy vazifasi yurish, yugurish, sakrash, uloqtirish, kupkurashdan iborat ekanligini tushuntirib beriladi. Yengil atletika texnikasini takomillashtirishda gavda va bosh oyoq qo'l harakatlariga e'tibor berish kerakligi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika bilan shug'ullanirishda umumiy rivojlantiruvchi hamda maxsus mashqlarini bajarishni o'rgatish Yengil atletika bilan shug'ullanishda avvalom "Badan qizdirish" mashqlari ketma-ketlikda bajarilish lozimdir. Qaddi qomatga beriladigan mashqlar, Elka va qo'lga beriladigan mashqlar, gavda va qo'lga beriladigan mashqlar, gavda va oyoqqa beriladigan mashqlarga, harakat uyg'unligiga va chaqqonlikni rivojlantiradigan mashqlar yordamida olib borilish kerakligi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika bilan shug'ullanirish va uni o'rgatish asoslari Yengil atletika mashqlari shug'ullanuvchilarga kuch kelish miqdori, harkatning shakli va xarakteri jihatidan juda ham har xil bo'ladi. Shuning uchun yengil atletikaning har qaysi turida shug'ullanishda jismoniy mashqlar va gigienik rejimga rioya qilish kerak. Yengil atletika shug'ullanish jarayonida, Shuningdek, yana boshqa tadbirlar vositasida yengil atletika va uni o'rgatish metodikasi fanida axloq ruhida tarbiyalash, iroda va harakatni chiniqtirish, mehnatsevarlikka tarbiyalash haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan metodlarni o'rgatish. Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan metodlar o'rgatish va uni takomillashtirish mashg'ulotlar jarayonining tarkibiy qismidir. Yengil atletika mashg'ulotini o'rgatish metodikasining umumiy asoslari quyidagilardan iborat O'rgatish metodlari, So'z metodi, Ko'rsatish metodi, Mashqlarni yaxlit o'rgatish metodi, Mashqni bo'laklab o'rgatish metodi va boshqa metodlar. Bu o'rganiladigan metodlar Yengil atletika mashg'ulotlarini samarali olib borishlariga xizmat qilishi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan metodlarni o'rgatish. Yengil atletika mashg'ulotlarida qo'llaniladigan metodlar o'rgatish va uni takomillashtirish mashg'ulotlar jarayonining tarkibiy qismidir. Yengil atletika mashg'ulotini o'rgatish metodikasining umumiy asoslari quyidagilardan iborat O'rgatish metodlari, So'z metodi, Ko'rsatish metodi, Mashqlarni yaxlit o'rgatish metodi, Mashqni bo'laklab o'rgatish metodi va boshqa metodlar. Bu o'rganiladigan metodlar Yengil atletika

mashg'ulotlarini samarali olib borishlariga xizmat qilishi haqida nazariy ma'lumotlarga ega qilish.

Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

1. Нормуродов А.Н. Енгил атлетика. Тошкент: 2002 йил.
2. Ниезов И. Енгил атлетика. ЎзДав ЖТИ, 2005 йил.
3. Юнусова Ю.М. Основы методики физической культуры. Ташкент 2005

г.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Иноземцева Л.А. Легкая атлетика и методика преподавания. Учебно-методические пособие Тошкент: 2001 йил.
2. Синякина О.Ф. Тренировка в беге на 400 метров с барьерами. Методическое указание. Ташкент: УзГосИФК 2005 йил.
3. Туленова Х.Б., Малинина Н.Н., Иноземцева Л.А., Умумривожлантирувчи машқларни УРМ ўргатиш методикаси. Ўқув қўлланма Тошкент: ТДПУ 2005 йил.
4. Абдуллаев М.Ж., Смурыгина Л.В. Организация физкультурно-оздоровительных и спортивных мероприятий в общеобразовательной школе. учебное пособие. Вухоро. "Durdona" – 2015 yil.
5. Abdullayev M.J. "YENGIL ATLETIKA" O'rta va uzoq masofalarga yuguruvchilar uchun murabbiyining kasbiy-pedagogik faoliyati. O'quv qo'llanma. Vuxoro. "Durdona" – 2015 yil.
6. Abdullayev M.J. "YENGIL ATLETIKA" To'siqlar osha yuguruvchilarni umumiy, maxsus jismoniy tayyorgarligini oshirish va o'rgatish uslubiyoti. O'quv qo'llanma Vuxoro. "Durdona" – 2013 yil.
7. Андрикс Э.Р., Кудратов Р.К. Енгил атлетика. Уқув қўлланма. Тошкент, 1998 й.
8. Жилкин А.И., Кузьмин В.С., Сидорчук Е.В. Легкая атлетика. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности 033100 – физическая культура. Москва. Издательский центр Академия. 2006.
9. Зеличенко В.Б., Никитушкин В.Г., Губа В.П. Легкая атлетика. Критерии отбора – М., Терра-Спорт, Москва, 2000, - 240 стр.

10. Normurodov A.N. «Yengil atletika» T-2002
11. Смурыгина Л.В., Ганибаев И.Д., /Организация и методика тренировки бегунов на средние дистанция, - Т.: 2011 г.
12. Смурыгина Л.В., Ганибаев И.Д., /Определение уровня физической подготовленности студентов-легкоатлетов, - Т.: 2012 г.
13. Смурыгина Л.В., /Проведение научных исследований в легкой атлетике - Т.: 2013 г.
14. Губа В., Никитушкин В. Легкая атлетика в школе. - М.: Олимпия Пресс, 2006.
15. Shakirjanova K.T. Oliy ta'lim muassasalarida yengil atletika bo'yicha fakultativ mashg'ulotlar. /o'quv qo'llanma/ - T.: 2009
16. Юнусова Ю.М. Теоретические основы физической культуры и спорта, - Ташкент: УзГосИФК, 2005, - 260 с.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.tdpu.uz
2. www.buxdu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.ziyonet.uz
4. www.edu.uz

61010300-Sport faoliyati (faoliyat turlari Boks bo'yicha) ta'lim yo'nalishida ixtisoslik fanlardan Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi savollari

1.12. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fani bo'yicha

Variant № 1

1. Abdulla Avloniyning jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari.
2. O'rta asrlar davrida Markaziy Osiyo xalqlarining jismoniy mashqlari va milliy o'yinlari.
3. O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya Qo'mitasi vazifalarini nimalardan iborat?
4. Osiyo o'yinlari tarixini tariflab bering?

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 2

1. Abdurauf Fitratning jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari.
2. O'rta asrlarda Osiyo, Amerika va Afrika mamlakatlarida jismoniy tarbiya.
3. O'zbekiston Respublikasida mustaqillik yillarida jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishi va istiqbollari.
4. Qadimgi davrda jismoniy tarbiya paydo bo'lishning asosiy omillari?

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 3

1. Abu Ali Ibn Sinoning "Tib qonunlari" asarida jismoniy tarbiya to'g'risida
2. O'zbekiston Milliy Olimpiya Qo'mitasi, maqsadi va vazifalari
3. O'rta asrlarda o'tkazilgan bayramlar va an'anaviy marosimlarda qanday yangi sport turlari, jismoniy mashqlar, o'yinlar yuzaga kelgan?
4. Xalqaro Olimpiya Qo'mitasini tashkil topishi, Olimpiya kongressi...

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 4

1. Alisher Navoiyning jismoniy mashqlar to'g'risida mulohazalari haqida ma'lumot bering?
2. O'zbekiston Respublikasi «Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida»gi qonuning ahamiyati.
3. O'rta asrlarida Osiyo, Afrika va Amerika xalqlarining jismoniy tarbiyasi qanday xarakterga ega bo'lgan?
4. Olimpiya ramzlarini ifodalab bering?

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 5

1. Amir Temur yashagan davrda jismoniy tarbiya.
2. O'zbekiston Respublikasi Milliy antidoping agentligi faoliyati.
3. Olimpiya ramzlari va belgilari nimalardan iborat?
4. Sparta va Afinaning jismoniy tarbiya tizimidagi farqlar nimalardan iborat edi?

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 6

1. Amir Temurning harbiy-jismoniy ta'limoti.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va hukumatining jismoniy tarbiya va sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qaror va farmonlari.
3. Olimpiya o'yinlaridagi boykotlar va siyosiy namoyishlar.
4. Patriarxat davridagi jismoniy tarbiya haqida nazariy ma'lumot bering.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 7

1. Butunjahon antidoping agentligi (WADA) va uning faoliyati.
2. O'zbekiston sportchilarining 1952–1992 yillardagi Olimpiya o'yinlarida ishtiroki.
3. Olimpiya o'yinlarining xususiyatlari (1896–hozirgi davrgacha).

4. Qadimgi Olimpiya o'yinlari tarixi haqida nazariy ma'lumot bering?

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 8

1. Buyuk alloma va mutafakkirlarning jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari
2. O'zbekistonda olimpiya sport turlarining rivojlanishi
3. Olimpiya o'yinlarini namoyish etishda ommaviy axborot vositalarining roli.
4. Qadimgi Gretsiya gimnastikasining asosiy bo'limlarini ayub bering?

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 9

1. Eng yangi davrda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiya va sportning rivojlanish xususiyatlari.
2. O'zbekistonda ommaviy jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishning zamonaviy konsepsiyalari.
3. Olimpiya xartiyasi: qabul qilinish tarixi, asosiy mazmuni, olimpizm tamoyillari mohiyati, ahamiyati.
4. Qadimgi Rim davlatida jismoniy madaniyatining xususiyatlari nimalardan iborat edi?

Kafedra mudiri:

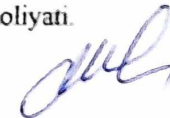

R.S.Shukurov

Variant № 10

1. Hozirgi zamon sport turlarining paydo bo'lishiga tasnif bering?
2. O'zbekistonda Paralimpiya harakatining vujudga kelishi va rivojlanishi
3. Qishki Universiadalar (1960 – hozirgi davrgacha)
4. Pyer de Kuberten hayoti va faoliyati.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 11

1. I Xalqaro atletik kongressi qachon va qayerda o'tkazildi?
2. O'zbekistonda zamonaviy sport turlarining rivojlanishi.
3. Qadimgi Yunonistonda jismoniy tarbiyaning rivojlanishi haqida ma'lumot bering?
4. Rio-2016 Yozgi Paralimpiya o'yinlarida O'zbekiston sportchilarini erishgan yutuqlari haqida ma'lumot bering.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 12

1. Ibtidoiy jamoa tuzumi davrida jismoniy tarbiya kelib chiqishning sabablari?
2. O'rta asrlar davrida markaziy osiyoda jismoniy tarbiyaning rivojlanish xususiyatlari (IX–XVI asrlar).
3. O'zbekiston Respublikasining «Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida»gi qonuni haqida tushuncha bering.
4. Olimpiya Kongresslari va ularning ahamiyati.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 13

1. Ibtidoiy jamoa tuzumida jismoniy mashqlar va o'yinlar qanday paydo bo'lgan?
2. O'zbekiston sportchilari xalqaro maydonlarda qayd etgan natijalar haqida ma'lumot bering.
3. Osiyo o'yinlari (1951 – hozirgi davrgacha).
4. Olimpiya kongresslari va ularning ahamiyati.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 14

1. Ilk feodalizm davrida jismoniy tarbiya qay shaklda rivoj topdi?
2. O'zbekiston sportchilarining qishki Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. Qadimgi Markaziy Osiyo xalqlarining jismoniy mashqlari va o'yinlari.

4. Olimpiya ramzlari: yaratilish tarixi, mazmun mohiyati, foydalanish tartibi

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 15

1. Jismoniy mashqlarni paydo bo'lish xususiyati haqida fikringiz?
2. O'zbekiston sportchilarining Osiyo o'yinlaridagi natijalari haqida ma'lumot bering.
3. Pyer de Kubertning Olimpiya o'yinlarini tiklashdagi asosiy faoliyatlarini nimadan iborat edi?
4. Qadimgi olimpiya o'yinlarining dasturi va ularning xususiyatlari.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 16

1. Jismoniy tarbiya qadimgi shoirlar, haykaltaroshlar, shifokorlar, notqilar, faylasuflar tomonidan qanday talqin qilingan?
2. O'zbekiston sportchilarining Paralimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. XX asrda xalqaro sport federatsiyalarini rivojlanishi va xalqaro sport uyushmalarini tuzilishi.
4. Petr Fransevich Lesgafning jismoniy tarbiya ta'limi va uning faoliyati haqida ma'lumot bering.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 17

1. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fanining asosiy davrlari va asosiy manbalari.
2. O'zbekiston sportchilarining Paralimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. Zamonaviy Olimpiya o'yinlarining xususiyatlari.
4. Zahriddin Muhammad Bobur harbiy jismoniy tayyorgarligi haqida ma'lumot bering.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 18

1. Jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixi fanining maqsadi va vazifalari.
2. O'zbekiston sportchilarining Qishki Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. Yozgi Olimpiya o'yinlari tarixini tariflab bering?
4. Rio-2016 Yozgi Olimpiya o'yinlarida O'zbekiston sportchilarini erishgan yutuqlari haqida ma'lumot bering.

Variant № 19

1. O'rta asrlarda Markaziy Osiyoda jismoniy tarbiyaning rivojlanish xususiyatlari.
2. Yozgi Universiadalar (1959 – hozirgi davrgacha).
3. Birinchi qishki Olimpiya o'yinlari qachon va qayerga o'tkazilgan?
4. Qadimgi zamon Olimpiada o'yinlari va ularning to'xtatilishi sabablari

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 20

1. Kontinental va regional o'yinlar: tarixi, dasturi, tashkil qilish tartibi, ahamiyati.
2. O'zbekiston sportchilarining Yozgi Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. Markaziy Osiyo va O'zbekistonda birinchi sport jamiyatlarining tashkil topishi..
4. Qadimgi Sharq davlatlarida jismoniy tarbiya xususiyatlari.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 21

1. O'rta asrlarda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiyaning rivojlanish xususiyatlari (V–XVII asrlar).
2. O'zbekiston sportchilarining Yozgi Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.

3. Onalik urug'chilik davrida jismoniy tarbiyaning rivojlanish xususiyatlari nimalardan iborat?
4. Qadimgi davrda chet el mamlakatlarida jismoniy tarbiya

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 22

1. Matriarxat davridagi jismoniy tarbiya haqida nazariy ma'lumot bering.
2. Olimpiya bayramlari va boshqa o'yinlar qayerda va qachon o'tkazilgan?
3. Qadimgi yunon-rum falsafasi, tibbiyoti va san'atida jismoniy tarbiya masalalari.
4. XIX asrning oxiri XX asrning boshlarida Markaziy Osiyoda zamonaviy sportning rivojlanish xususiyatlari.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 23

1. Mustaqillik yillarida O'zbekiston sportchilarining yutuqlari haqida ma'lumot bering.
2. O'rta asrlarda Osiyo davlatlarining harbiy-jismoniy tayyorgarligi to'g'risida ma'lumot bering?
3. Olimpiya kongresslari va ulardagi muhokama qilingan asosiy masalalar nimalardan iborat edi?
4. Tokio-2020 Yozgi Olimpiya o'yinlarida O'zbekiston sportchilarini erishgan yutuqlari haqida ma'lumot bering.

Kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 24

1. Mustaqillik yillarida O'zbekiston sportchilarining yutuqlari haqida tushuncha bering.
2. Paralimpiya o'yinlari tarixini tariflab bering?
3. Qadimgi ajdodlarimizning ijtimoiy turmush sharoiti va unda qo'llanilgan jismoniy madaniyat haqidagi ma'lumotlarini tahlil qiling.
4. Qadimgi Olimpiya o'yinlarida asosiy sport turlarini ta'riflab bering.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 25

1. Qadimgi davrda Markaziy Osiyoda jismoniy tarbiyaga oid arxeologik topilmalar va yozma manbalar haqida tushuncha bering.
2. Qishki Olimpiya o'yinlari tarixini tariflab bering?
3. Xalqaro Olimpiya Qo'mitasining Prezidentlari haqida ma'lumot bering.
4. Abu Ali Ibn Sinoning "Tib qonunlari" asosida jismoniy tarbiya to'g'risida.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 26

1. Xalqaro olimpiya ta'limi tizimi: tashkiliy tuzilmasi va faoliyatlari.
2. Qadimgi Yunonistonda Olimpiya o'yinlarining vujudga kelishi.
3. O'zbekistonda olimpiya harakatining rivojlanish davrlari.
4. Birinchi Paralimpiya o'yinlari qachon va qayerga o'tkazilgan?

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 27

1. Xalqaro sport harakati va olimpiya sportining rivojlanishi.
2. Qadimgi olimpiya o'yinlari haqidagi afsonalar.
3. O'zbekiston sportchilarining sobiq ittifoq terma jamoasi tarkibida 1952-1992 yillarda o'tkazilgan Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki.
4. Platon va Aristotelning jismoniy tarbiya to'g'risida mulohazalari.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 28

1. Xalqaro sport va olimpiya harakatining vujudga kelishining asosiy omillari.
2. Birinchi zamonaviy yozgi Olimpiya o'yinlari qachon va qayerga o'tkazilgan?
3. Markaziy Osiyoda jismoniy tarbiya rivojlanish xususiyatlari
4. O'rta asrlarda markaziy osiyoda alloma va mutafakkirlarining jismoniy tarbiya to'g'risidagi fikrlari.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 29

1. Mustaqillik yillarida O'zbekiston sportchilarining yutuqlari haqida tushuncha bering.
2. Paralimpiya o'yinlari tarixini tariflab bering?
3. Qadimgi ajdodlarimizning ijtimoiy turmush sharoiti va unda qo'llanilgan jismoniy madaniyat haqidagi ma'lumotlarini tahlil qiling.
4. Qadimgi Olimpiya o'yinlarida asosiy sport turlarini tariflab bering.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 30

1. Ilk feodalizm davrida jismoniy tarbiya qay shaklda rivoj topdi?
2. O'zbekiston sportchilarining qishki Olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki haqida ma'lumot bering.
3. Qadimgi Markaziy Osiyo xalqlarining jismoniy mashqlari va o'yinlari.
4. Olimpiya ramzlari: yaratilish tarixi, mazmuni, mohiyati, foydalanish taribi.

Kafedra mudiri:

R.S.Shukurov

Variant № 31

1. Jismoniy mashqlarni paydo bo'lish xususiyati haqida fikringiz?
2. O'zbekiston sportchilarining Osiyo o'yinlaridagi natijalari haqida ma'lumot bering.
3. Pyer de Kubertening Olimpiya o'yinlarini tiklashdagi asosiy faoliyatlari nimadan iborat edi?
4. Qadimgi olimpiya o'yinlarining dasturi va ularning xususiyatlari.

Kafedra mudiri:

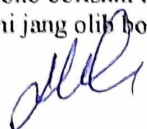
R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Bokschini o'rgatish va mashq qildirish vositalarini tasniflab bering.
2. Taktikaga ta'rif bering.
3. Uzoq, o'rtava yaqin masofalarda jang olib borishni izohlab bering.
4. Texnik jihatdan mohir bokschiqa qarshi jang olib borishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Boks texnikasiga o'rgatishning asosiy usullarini tasniflab bering.
2. Bittalik zarbalar texnikasini tushuntirib bering.
3. Oyoq va qo'llar yordamida himoyalaniish harakatlari texnikasini izohlab bering.
4. Razvedka shaklidagi jangni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Boksning jangovar vaziyatlarga qarab zarba texnikasini yoritib.
2. Hujumkor shakldagi jangni izohlab bering.
3. Himoyalaniish usullarini izohlab bering.
4. Boksda hujum texnikasi haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish usuliyatini izohlab bering.
2. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini izohlab bering.
3. IBA trenerlarni boshqarish tizimi haqida ma'lumot bering.
4. Bokschi vaznini boshqarishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Sekundant haqida qisqacha ma'lumot bering.
2. Bokschi faoliyatining psixologik tavsiflan haqida ma'lumot bering.
3. O'quv-mashg'ulot ishlarini tashkil qilishga qo'yiladigan umumiy talablar haqida ma'lumot bering.
4. IBA hakam va referilarini boshqarish tizimi haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Musobaqalarning o'tkazilish joyini hisobga olgan holda o'quv-mashg'ulotlarini rejalashtirishni yoritib bering.
2. Ochkolarni hisoblashni izohlab bering.
3. Boksda ilmiy-tadqiqot ishlari haqida ma'lumot bering.
4. Fintlar. Fint turlari haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Zarbani jismoniy qoniniyatlarini tushuntirib bering.
2. Chapaqay bokschiqa qarshi jang olib borishni izohlab bering.
3. Sportchilarning musobaqa faoliyati tuzulishi haqida ma'lumot bering.
4. Ring haqida umumiy tushuncha bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti

Variant

1. Tik turishlar va siljib yurish harakatlarini tasniflab bering.
2. Sport tayyorgarligining bosqichlari haqida ma'lumot bering.
3. Musobaqa jarayonidagi va musobaqadan tashqari doping testi haqida ma'lumot bering.
4. Tibbiy tekshiruv uslublarini izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Jahon boks tarixi haqida malumot bering.
2. Himoya shaklidagi jangni izohlab bering.
3. Jangovar tik turishlar haqida malumot bering
4. Gavda bilan himoyalaniish harakatlarini tasniflab bering

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksda musobaqa faoliyatni tahlil qilish haqida malumot bering
2. Boksning kun tartibi va gigiyenasini izohlab bering.
3. Musobaqalarning o'tkazilish joyini hisobga olgan holda o'quv-mashg'ulotlarini rejalashtirishni yoritib bering.
4. O'zbekistonning mashhur bokschilarini erishgan yutuqlari haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Bokschini o'rgatish uslublari haqida malumot bering.
2. Mashg'ulotlarni monitoring va nazorat qilish haqida malumot bering.
3. Koordinatsiya haqida malumot bering.
4. Kuch va uning turlari haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Maxsus jismoniy tayyorgarlik mashqlarini tasniflab bering
2. O'zbekistonda boks sportining rivojlanish tarixi haqida qisqacha ma'lumot bering.
3. Bokschi mashg'uloti uslublarini tasniflab bering.
4. Taktik harakatlarini izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boks texnikasiga o'rgatishning asosiy usullarini tasniflab bering.
2. Boksning irodaviy sifatlarini rivojlanishini izohlab bering.
3. Boksda zarbalar haqida malumot bering.
4. Himoyalaniish usullarining uyg'unlashuvini haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksda musobaqalarning turlari haqida malumot bering.
2. Boksning jangovar vaziyatlarga qarab zarba texnikasini yoritib bering.
3. Taktikaga ta'rif bering.
4. Tibbiy tekshiruv uslublarini izohlab bering

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Bokschini o'rgatish va mashq qildirish vositalarini tasniflab bering.
2. Boks texnikasiga o'rgatishning asosiy usullarini tasniflab bering.
3. Boksning jangovar vaziyatlarga qarab zarba texnikasini yoritib bering.
4. Uzoq, o'rtava yaqin masofalarda jang olib borishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Bittalik zarbalar texnikasini haqida malumot bering
2. Texnik jihatdan mohir bokschi qarshi jang olib borishni izohlab bering.
3. Taktikaga ta'rif bering.
4. Hujumkor shakldagi jangni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasi mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Oyoq va qo'llar yordamida himoyalaniish harakatlari texnikasini izohlab bering.
2. Himoyalaniish usullarini izohlab bering.
3. Razvedka shaklidagi jangni izohlab bering.
4. Maxsus jismoniy tayyorgarlik mashqlarini tasniflab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

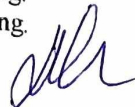

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Zarbani jismoniy qoniniyatlarini izohlab bering.
2. O'zbekistonda boks sportining rivojlanish tarixi haqida qisqacha ma'lumot bering.
3. Bokschi mashg'uloti uslublarini tasniflab bering.
4. Boksda hujum texnikasi haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Taktik harakatlarini izohlab bering.
2. Boks texnikasiga o'rgatishning asosiy usullarini tasniflab bering.
3. Tibbiy tekshiruv uslublarini izohlab bering.
4. Sekundant haqida qisqacha ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Bokschi faoliyatining psixologik tavsiflar haqida malumot bering.
2. Bokschi irodaviy sifatlarini rivojlantirishni izohlab bering.
3. O'quv-mashg'ulot ishlarini tashkil qilishga qo'yiladigan umumiy talablar haqida malumot bering.
4. Bokschi kun tartibi va gigiyenasini izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyatining o'ziga xos nazariyalarini izohlab bering.
2. Jahon boks tarixi haqida malumot bering.
3. Boshlang'ich guruhlarda mashg'ulot olib borish usuliyatini izohlab bering.
4. IBA trenerlarni boshqarish tizimi haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. IBA hakam va referilarini boshqarish tizimi haqida malumot bering.
2. Himoya shaklidagi jangni izohlab bering.
3. O'zbekistonning mashhur bokschiilarini erishgan yutuqlari haqida malumot bering.
4. Bokschi vaznini boshqarishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Musobaqa jarayonidagi va musobaqadan tashqari doqim test haqida malumot bering.
2. Boksda zarbalar haqida malumot bering.
3. Himoyalaniish usullarining uyg'unlashuvi haqida malumot bering.
4. Jangovar tik turishlar haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksda musobaqalarning turlari haqida malumot bering.
2. Kuch va uning turlari haqida malumot bering.
3. Mashg'ulotlarni monitoring va nazorat qilish haqida malumot bering.
4. Bokschi mashg'uloti uslublarini haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Bokschini o'rgatish uslublari haqida ma'lumot bering.
2. Koordinatsiya haqida ma'lumot bering.
3. Boksda ilmiy -tadqiqot ishlari haqida ma'lumot bering.
4. IBA referi va hakamligi sertifikatini olish uchun kurslari haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

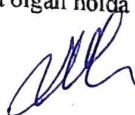

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Ring haqida umumiy tushuntirib bering.
2. Ochkolami hisoblash haqida ma'lumot bering
3. Bokschilarning tasniflanishi haqida ma'lumot bering.
4. Musobaqalarning o'tkazilish joyini hisobga olgan holda o'quv-mashg'ulotlarini rejalashtirish haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Bokschilarning sport tayyorgarligini rejalashtirish turlari va istiqbolli rejalashtirish haqida ma'lumot bering.
2. Fintlar. Fint turlari haqida ma'lumot bering.
3. Sportchilarning musobaqa faoliyati tuzulishi haqida ma'lumot bering.
4. Boksda musobaqa faoliyatni tahlil qilish haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Sport tayyorgarligining bosqichlari haqida ma'lumot bering.
2. Gavda bilan himoyalaniş harakatlarini tasniflab bering.
3. Tik turishlar va siljib yurish harakatlarini tasniflab bering.
4. Chapaqay bokschiga qarshi jang olib borishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Boksda musobaqa faoliyatni tahlil qilish haqida ma'lumot bering
2. Boksning kun tartibi va gigiyenasini izohlab bering
3. Boksda hujum texnikasi haqida ma'lumot bering
4. IBA trenerlarni boshqarish tizimi haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Bokschi vaznini boshqarishni izohlab bering
2. Jangovar tik turishlar haqida ma'lumot bering.
3. Bokschilarning tasniflanishi haqida ma'lumot bering.
4. Bokschilarning sport tayyorgarligini rejalashtirish turlari va uslubini rejalashtirish haqida ma'lumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Gavda bilan himoyalaniş harakatlarini tasniflab bering
2. Boksda musobaqa faoliyatni tahlil qilish haqida ma'lumot bering.
3. Koordinatsiya haqida ma'lumot bering.
4. Himoya shaklidagi jangni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti Variant

1. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini izohlab bering
2. Oyoq va qo'llar yordamida himoyalaniş harakatlari texnikasini izohlab bering.
3. Himoyalaniş usullarini izohlab bering.
4. Razvedka shaklidagi jangni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi kafedrası mudiri:

R.S.Shukurov

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksning kun tartibi va gigiyenasini izohlab bering.
2. Ring haqida umumiy tushuntirib bering.
3. Ochkolami hisoblash haqida malumot bering.
4. Boksning tasniflash haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. IBA trenerlarni boshqarish tizimi haqida malumot bering.
2. Sekundant haqida qisqacha ma'lumot bering.
3. Bokschi faoliyatining psixologik tavsiflar haqida malumot bering.
4. Razvedka shaklidagi jangni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksning kun tartibi va gigiyenasini izohlab bering.
2. Boksda musobaqalar va musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlarini izohlab bering.
3. O'zbekistonning mashhur bokschilarini erishgan yutuqlari haqida malumot bering.
4. Bokschi vaznini boshqarishni izohlab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Boksda ilmiy - tadqiqot ishlari haqida malumot bering.
2. IBA referi va hakamligi sertifikatini olish uchun kurslari haqida malumot bering.
3. Ring haqida umumiy tushuntirib bering.
4. Ochkolami hisoblash haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Sportchilarning musobaqa faoliyati tuzulishi haqida malumot bering.
2. Boksda musobaqa faoliyatini tahlil qilish haqida malumot bering.
3. Sport tayyorgarligining bosqichlari haqida malumot bering.
4. Gavda bilan himoyalash harakatlarini tasniflab bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.25 Boks nazariyasi va uslubiyoti
Variant

1. Tik turishlar va siljib yurish harakatlarini tasniflab bering.
2. Chapaqay bokschi qarshi jang olib borishni izohlab bering.
3. Boksning sport tayyorgarligini rejalashtirish turlari va usulini rejalashtirish.
4. Fintlar. Fint turlari haqida malumot bering.

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedrasini mudiri:

1.23 Sport menejmenti

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport menejmenti fanining rivojlanish tarixi haqida nimalar bilasiz?
2. Reklamanning bevosita va bilvosita turlariga izoh bering
3. Menejmentning iqtisodiy usullari haqida yozing
4. Davlat byudjeti xarajatlari nima?

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

Variante № 2

1. «Rahbar» va «Menejer» tushunchalariga aniqlik kiriting
2. Tovarlar va nufuz reklamasi haqida nimalarni bilasiz?
3. Jismoniy tarbiya va sport sohasiga menejerlar tayyorlash haqida nimalarni bilasiz?
4. Sport federatsiyalari tuzilishi, ish mazmuniga ta'rif bering

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Transport shartnomasi nima maqsadda tuziladi va unga nimalar aks ettiriladi?
2. Reklamanning asosiy vazifasi nimalardan iborat?
3. Sport menejmenti fanining boshqa fanlar bilan bog'liqligi.
4. Sport menejmentida reklamanning o'rni va ahamiyati

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Jismoniy tarbiya va sport sohasini boshqarish tizimlari
2. Sport menejmentida reklamanning o'rni va ahamiyati
3. Jismoniy tarbiya va sport harakatida partiyalarning ishtiroki
4. O'zbekistonda sportni boshqarishning zamonaviy tizimlari

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Jismoniy tarbiya va sportni tashkil qilishda jamg'arma uyushmalarining faoliyatlari
2. Davlat byudjeti xarajatlari nima?
3. Xalq milliy o'yinlari markazi, uning ommaviy jismoniy tarbiya va sport ishlarini tashkil qilishdagi faoliyati
4. Xalqaro olimpiya o'yinlari haqida ma'luot bering

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Milliy Olimpiya qo'mitasining faoliyatiga izoh bering
2. Sport marketingning mohiyati va ahamiyati
3. Sport menejmenti fanining rivojlanish tarixi
4. Reklamanning asosiy vazifasi nimalardan iborat?

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Xalqaro Olimpiya qo'mitasining faoliyatiga izoh bering
2. Xalqaro kurash Assotsiatsiyasi faoliyatiga izoh bering
3. Sport menejmenti va marketingda boshqaruv qarorlari tasnifi
4. Sport federatsiyalari tuzilishi, ish mazmuniga ta'rif bering

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. «Rahbar» va «Menejer» tushunchalariga aniqlik kiriting
2. Menejmentda tizim osti bo'limlarning xususiyatlari
3. Sport federatsiyalari tuzilishi, ish mazmuniga ta'rif bering
4. Sport menejmentining boshqa fanlar bilan bog'liqligiga izoh bering

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport menejmenti asosiy usullarining tavsifi
2. Menejmentda tizim osti bo'limlarning xususiyatlari
3. Sport federatsiyalari tuzilishi, ish mazmuniga ta'rif bering
4. Olimpiya harakati rivojida sport menejmentining o'rni

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Professional sport menejmenti
2. Sport federatsiyalari tuzilishi, ish mazmuniga ta'rif bering
3. Sport turizmi deganda nimani tushunasiz?
4. O'zbekiston "Yoshlik" jismoniy tarbiya va sport jamiyati boshlang'ich tashkiloti faoliyatining amalga oshirilishi

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport marketingning mohiyati va ahamiyati
2. Olimpiya zaxiralari kollejlarda musobaqalar xarajatlar smetasini kim tuzadi va nimalar asosida tuziladi?
3. Sport musobaqalarining turi, vazifalari va tamoyillari
4. «Mahalla» xayriya jamg'arma uyushmasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishdagi roli?

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. «Mahalla» xayriya jamg'arma uyushmasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishdagi roli?
2. Menejmentda tizim osti bo'limlarning xususiyatlari
3. Professional sport menejmenti
4. Jismoniy tarbiya va sport harakatida partiyalarning ishtiroki

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Zamonaviy menejmentga yangicha yondashuv turlari
2. O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sportni rivojidadagi asosiy omillar
3. Jahondagi professional sportning uchta modeli nimalardan iborat?
4. Sport marketingning mohiyati va ahamiyati

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Strategiya va strategik boshqaruv tushunchasi
2. Xorijiy mamlakatlarda sport tashkilotlarining menejmenti
3. «Mahalla» xayriya jamg'arma uyushmasining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishdagi roli?
4. «Ma'naviyat va ma'rifat» jamoatlik markazining jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishdagi ahamiyati?

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sportni rivojidadagi asosiy omillar
2. Bozor iqtisodiyoti hamda jismoniy tarbiya va sportni moliyalashtirish manbalari
3. Menejment nima degan savolga javob bering.
4. Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishda kasaba uyushmalarining roli.

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Professional sport menejmenti
2. Sport tashkilotlari: mohiyati, tashkiliy-huquqiy shakllari
3. O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sportni rivojida menejmentning o'mi
4. Sport marketingning mohiyati va ahamiyati

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport menejmenti fanining rivojlanish tarixi haqida nimalar bilasiz?
2. Reklamaning bevosita va bilvosita turlariga izoh bering
3. Rahbar va «Menejer» tushunchalariga aniqlik kiriting
4. Jismoniy tarbiya va sport sohasini boshqarish tizimlari

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Menejmentning iqtisodiy usullari haqida yozing
2. Reklamaning asosiy vazifasi nimalardan iborat?
3. O'zbekistonda sportni boshqarishning zamonaviy tizimlari
4. Xalqaro olimpiya o'yinlari haqida ma'lumot bering

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport menejmentining boshqa fanlar bilan bog'liqligiga izoh bering
2. Olimpiya harakati rivojida sport menejmentining o'mi
3. Professional sport menejmenti
4. Sport turizmi deganda nimani tushunasiz?

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.23 Sport menejmenti fani bo'yicha:

1. Sport marketingning mohiyati va ahamiyati
2. Xalqaro kurash Assotsiatsiyasi faoliyatiga izoh bering
3. Sport menejmentining boshqa fanlar bilan bog'liqligiga izoh bering.
4. Olimpiya harakati rivojida sport menejmentining o'mi

Kafedra mudiri: A.E.Sattorov

1.14 Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi fani bo'yicha:

1. Yengil atletikaning ta'rifi va tasnifini so'zlab bering?
2. Yengil atletikaning mazmuni va tushunchalarini aytib bering?
3. Jismoniy tarbiya tizimida yengil atletikaning o'ri mi?
4. jismoniy madaniyat fakultetlarida yengil atletika fanining maqsad va vazifalari nimadan iborat?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yengil atletika mashqlarining umumiy tavsifini tushuntiring?
2. Yurish turlarini ta'riflang?
3. Yugurish turlarini ta'riflang?
4. Sakrash turlarini ta'riflang?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Uloqtirish turlarini ta'riflang?
2. Ko'pkurash turlarini ta'riflang?
3. Qadimgi zamonda yengil atletikaning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Xorijiy mamlakatlarda yengil atletikaning rivojlanishi haqida gapirib bering?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. O'zbekiston hududida yengil atletikaning rivojlanishi haqida gapirib bering?
2. Mustaqillik davrida O'zbekistonda yengil atletikaning rivojlanishi

haqida gapirib bering?

3. Sportcha yurishning rivojlanish tarixi haqida gapirib bering?
4. Sportcha yurish texnikasi asoslarini tushuntiring?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Diskning o'g'irligi va musobaqa qoidalari haqida gapirib bering?
2. Sportcha yurish texnikasining xususiyati (stil) tushuntiring?
3. Sportcha yurishda qadamlar holatini tushuntiring?
4. Sportcha yurishda umumiy og'irlik markazi nima?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Sportcha yurish texnikasini o'rgatish uslubiyoti nechta vazifadan iborat?
2. Tez yurar sportchilarga qo'yiladigan talablar?
3. Sportcha yurishda sportchilarni texnik tayyorgarligini takomillashtirishda nimadan foydalaniladi?
4. Sportcha yurishda mashq qilishni rejalashtirish nima?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

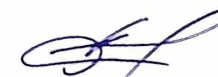

A.E.Sattorov

1.14.Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Sportcha yurishda yil davomida mashq qilishni tushuntiring?
2. Yadroni o'g'irligi va musobaqa qoidalari haqida gapirib bering?
3. Nayza uloqtirish fazalarini tushuntiring?
4. Yugurish turlari qaysilar?

**Sport faoliyati
kafedra mudiri:**

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yurish va yugurish texnikasini bog'liqligini tushuntiring?
2. Yugurishning yurishdan farqi nimada?
3. Qisqa masofalarga yugurishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Qisqa masofalarga yugurish texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Qisqa masofaga yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
2. Qisqa masofalarga yuguruvchilar uchun maxsus mashqlarni tushuntiring?
3. O'rta va uzoq masofalarga yugurishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. O'rta va uzoq masofaga yugurish turini O'zbekistonda rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. O'rta va uzoq masofaga yugurish texnikasini tushuntiring?
2. O'rta va uzoq masofalarga yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?
3. O'rta va uzoq masofalarga yuguruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. Estafetali yugurishning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Estafetali yugurish texnikasini tushuntiring?
2. Estafetali yugurish texnikasiga o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
3. Estafetali yuguruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. Kross yugurish texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Kross yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
2. Kross yuguruvchilarning maxsus mashqlari haqida gapirib bering?
3. G'ovlar osha yugurishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. 110 m ga g'ovlar osha yugurish texnikasi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. 100 m ga g'ovlar osha yugurish texnikasini tushuntiring?
2. 400 m ga g'ovlar osha yugurish texnikasini tushuntiring?
3. 400 m ga g'ovlar osha yugurishga o'rgatish haqida gapirib bering?
4. G'ovlar osha yugurish samaradorligini belgilovchi omillar haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yugurib kelish va deppinishni sakrashdagi ahamiyatini tushuntiring?
2. Uchish fazasida sakrovchining harakatini tushuntiring?
3. Sakrash turlarida yerga tushish (qo'nish)ni tushuntiring?
4. Yugurib kelib uzunlikka sakrashning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. G'ovlar osha yuguruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
2. To'siqlar osha yugurishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
3. To'siqlar osha yugurish texnikasini tushuntiring?
4. 3000 m ga to'siqlar osha yugurish texnikasini o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. 3000 m ga to'siqlar osha yuguruvchilarning mashg'uloti haqida gapirib bering?
2. 3000 m ga kichik razryadli to'siqlar osha yuguruvchilarning mashg'uloti haqida gapirib bering?
3. 3000 m ga to'siqlar osha yuguruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. Yengil atletikada sakrash turlariga xarakteristika bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yugurib kelib uzunlikka sakrash texnikasini tushuntiring?
2. Uzunlikka sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
3. Yugurib kelib uzunlikka sakrovchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. Uch hatlab sakrashning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Uch hatlab sakrashni o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?
2. Sakrash tayyorgarligi vositalarini tushuntiring?
3. Sakrash bo'yicha tayyorgarlik mashqlarini tushuntiring?
4. Uch hatlab sakrashda kuch ishlatiladigan tayyorgarlik vositalarini tushuntiring?

Sport faoliyati kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Uch hatlab sakrashda yillik mashq qilishni rejalashtirish va o'tkazishni tushuntiring?
2. Uch hatlab sakrovchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
3. Yugurib kelib balandlikka sakrashning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Yugurib kelib balandlikka sakrashlar texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yugurib kelib balandlikka sakrashlar texnikasini o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
2. Yugurib kelib balandlikka sakrovchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
3. Langarcho'p bilan sakrashning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Langarcho'p bilan sakrash texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Langarcho'p bilan sakrash texnikasini o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
2. Langarcho'p bilan sakrovchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
3. Nayza uloqtirishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Nayza uloqtirish texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Nayza uloqtirish texnikasiga o'rgatish uslubiyotini tushuntiring?
2. Nayza uloqtiruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
3. Disk uloqtirishning rivojlanishi haqida gapirib bering?
4. Disk uloqtirish texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Disk uloqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?
2. Disk uloqtiruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
3. Yadro itqitishning rivojlanishini tushuntiring?
4. Yadro itqitish texnikasini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yadro itqitish texnikasining asosiy qoidalarini tushuntiring?
2. Yadro itqitish texnikasini o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?
3. Yadro itqituvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. Bosqon uloqtirishning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Bosqon uloqtirish texnikasini tushuntiring?
2. Bosqon uloqtirish texnikasini o'rgatish uslubiyoti haqida gapirib bering?
3. Bosqon uloqtiruvchilarning maxsus mashqlarini tushuntiring?
4. O'ntkurashning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yengil atletikaning klassik va noklassik turlarini tushuntiring?
2. Yuqori razryadli o'ntkurashchilar mashg'ulotining xususyatlarini tushuntiring?
3. O'ntkurash musobaqalariga tayyorlanish va ularga qatnashishni tushuntiring?
4. Yettikurashning rivojlanishi haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Ko'pkurashda asosiy mashg'ulotlar jarayonlari haqida gapirib bering?
2. Yettikurashchilarning ko'p yillik tayyorgarligini tushuntiring?
3. Yengil atletikada boshlang'ich tayyorgarlik bosqichini tushuntiring?
4. Yengil atletikada boshlang'ich ixtisoslashtrish bosqichini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yengil atletikada chuqurlashtirilgan ixtisoslashtirilish bosqichini tushuntiring?
2. Yengil atletikada sportga oid takomillashtirish bosqichini tushuntiring?
3. Yettikurashda model tavsiflar haqida gapirib bering?
4. Ettikurashchilarning mashg'ulotlari uslubiyoti haqida gapirib bering?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

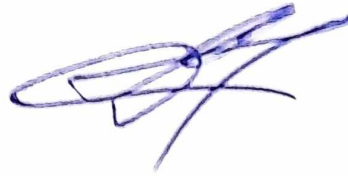
A.E. Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yettikurashda ayollar mashg'ulotini tushuntiring?
2. Yengil atletikada mashgulotlarning maqsadini tushuntiring?

3. Yetikurash mashg'ulotlarining tuzulishini tushuntiring?
4. Yetikurash mashg'ulotlarining vazifalarini tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

1.14. Yengil atletika va uni o'qitish metodikasi

1. Yetikurash mashg'ulotlarning normativ va talab me'yorlarini tushuntiring?
2. Yetikurashda yuklamalarning kun, hafta va yil davomidagi tarkibi va me'yorlarini tushuntiring?
3. Maktabda yengil atletikdan to'garak mashg'ulotlarini tashkil etish haqida gapirib bering?
4. Yengil atletikada musobaqalarga tayyorlanishni tushuntiring?

Sport faoliyati
kafedra mudiri:

A.E.Sattorov

Sport nazariyasi va metodikasi
kafedra mudiri

R.S.Shukurovov

Sport faoliyati kafedra mudiri:

A.E.Sattorov